

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Планування активів підприємства за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю «Гранат», м. Київ

Студентки 2 курсу 1 м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»

Роденко Олександр
Андріївни

Науковий керівник –
канд. екон. наук, доцент

Зубко Тетяна
Леонідівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ АКТИВІВ ТОВ «ГРАНАТ».....	16
2.1. Аналіз динаміки обсягу, складу активів та результативних показників економічної діяльності підприємства.....	16
2.2. Дослідження динаміки та ефективності формування оборотних активів підприємства.....	24
2.3. Оцінка стану та ефективності використання необоротних активів підприємства та оцінка факторів впливу.....	29
РОЗДІЛ 3. ПЛАНУВАННЯ АКТИВІВ ТОВ «ГРАНАТ».....	36
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	56
ДОДАТКИ.....	63

ВСТУП

Актуальність теми планування активів підприємства обумовлена наявністю досить глибоких взаємозв'язків між діловою активністю підприємства у плановому періоді та забезпеченістю активами підприємства.

В сучасних умовах функціонування та розвитку підприємств в економічному середовищі, суб'єктам господарювання необхідно приділяти значну увагу політиці формування, планування та управління оборотними та необоротними активами, так як розвиток у даному напрямі безпосередньо впливає на підвищення ефективності діяльності підприємства. Для ефективних управлінських рішень підприємства мають контролювати динаміку, структуру та забезпеченість активами, тому що недостатня забезпеченість може призвести до кризових явищ.

Існує значна кількість методів планування оборотних та необоротних активів підприємства, але недостатньо досліджено вплив певних факторів на формування активів підприємства. Відсутнє всебічне дослідження чинників впливу на оборотні активи підприємства торгівлі. Значної уваги потребує здійснення аналізу ефективності використання основних засобів з метою виявлення резервів підвищення товарообороту підприємства торгівлі.

Значну увагу дослідженню тематики планування та управління активами підприємства присвячені роботи Тігова Т.М., Мазаракі А.А., Власова С. М, Филипенко О.М., Букріної К.А., Сороківської М.В., Дехтяра Н. А., Дейнека О. В., Черноус Т. М. Кондратюк О.І., Блакити Г.В. Бланка І.О., Новікової Н.М., Гуляєвої Н.М. та інших.

Для досягнення поставленої мети випускної кваліфікаційної роботи нами було визначено такі завдання:

- дослідити теоретико-методичні засади планування вктивів підприємства;
- проаналізувати дитаміку на ефективність формування активів ТОВ «Гранат»;

- дослідити динаміку та ефективність формування оборотних активів підприємства;
- оцінити стан та ефективність використання необоротних активів підприємства та фактори впливу;
- зробити планування активів ТОВ «Гранат».

Об'єктом дослідження є забезпеченість підприємства активами, їх обсяг та структура.

Предметом дослідження є теоретичні та методологічні аспекти планування активів підприємства.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних основ планування активів підприємства, визначення факторів, що впливають на обсяг і структуру активів, порівняння різних методів планування, аналіз рівня забезпеченості підприємства активами та розробка програми забезпечення підприємства активами на плановий період.

Емпірична база дослідження – випускна кваліфікаційна робота виконана на матеріалах підприємства ТОВ «Гранат».

Товариство з обмеженою відповідальністю ТОВ «Гранат» було створене у 1995 році. На сьогоднішній день підприємство займається оптовою торгівлею продуктами харчування та їх поставкою у заклади освіти м. Києва. Воно співпрацює більше ніж з 30 постачальниками продуктів харчування, такими як «Еко органік», «Еверест», «Інко фуд», «Дес трейд» та ін. Постачання продуктів проводиться у більше ніж 80 закладів освіти.

Протягом написання випускної кваліфікаційної роботи було використано різні **методи дослідження** та планування. За допомогою факторно-аналітичного методу було визначено фактори, які впливають на обсяг активів підприємства. Використовувався метод порівняння, при аналізі динаміка та структури активів підприємства. При планування показників на плановий період використано нормативний або прямий метод та розрахунково-аналітичний метод планування.

Інформаційною базою дослідження роботи є періодичні та наукові видання на тематику методів планування активів в системі управління підприємством, навчальні посібники з фінансового менеджменту, економічного аналізу, економіки підприємства торгівлі, нормативно-правові акти, фінансова та управлінська звітність підприємства ТОВ «Гранат» за період з 2016-2018 роки.

Наукова новизна одержаних результатів. Узагальнюючи визначення фінансово-майнового стану запропоновано власне трактування даного поняття; запропоновано нові шляхи подолання фінансово-майнових проблем підприємства.

Вивчаючи методи управління активами узагальнено етапи управління активами, розроблено Програму забезпечення підприємства ТОВ «Гранат» активами у плановому періоді.

Практичне значення проведеного дослідження полягає у можливості використання проведеного аналізу для підвищення ефективності управління активами реального підприємства.

Рекомендації та пропозиції наведені в випускній кваліфікаційній роботі впроваджені у практичну діяльність ТОВ «Гранат».

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження було висвітлено в наукових статтях: «Ризики пов'язані з управлінням активами підприємства» V Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Стратегії, проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності»; «Вплив інвестиційної активності на безпеку активів» IV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Маркетинг і менеджмент в системі національних і світових економічних інтересів»; «Підходи до управління активами підприємства» 2 частина збірника «Економіка та фінанси підприємства» 2019 року.

Основна змістовна частина випускної кваліфікаційної роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків. Робота містить 26 таблиць, 4 рисунки, 18 формул.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПЛАНУВАННЯ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

Активи є складним та багатограним елементом сучасної науки. Загалом активи являються майном підприємства. Розглядаючи активи як об'єкт управління, важливо відзначити особливості їх окремих складових частин. Саме через це існує необхідність їх класифікації згідно із якою буде формуватися корпоративна політика управління активами.

Управління активами являє собою одну з найбільш комплексних систем управління, в яку інтегруються методологічні принципи фінансового менеджменту, інноваційного менеджменту, бухгалтерського обліку, логістики та інших спеціальних областей знань [1, с. 9]. З погляду управління найдоцільнішим наразі являється розподіл активів на дві великі групи: оборотні та необоротні; так як за даним підходом зберігається ідея побудови балансу та відображається участь активів у виробничому процесі [2, с. 254].

Відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності [3], актив є ресурсом, що контролюється суб'єктом господарювання та який повинен у майбутньому принести певну вигоду для даного суб'єкта.

Проблема досліджень в теоретичній частині призводить до появи розбіжностей у трактуванні понять та являється причиною розбіжностей при визначенні законодавчих норм [4, с. 341].

Але, не дивлячись на це, активи являються одним з основних індикаторів успішної роботи підприємства, а від їх обсягу та якості залежить ефективність його функціонування [5, с. 113]. І хоча активи не завжди здатні проявляти вигоду в перший рік використання, вони беззаперечно є генератором майбутніх грошових потоків [6, с. 130].

Матеріальні активи – це частина активів яка має матеріально-речову форму.

У П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» зазначається що нематеріальні активи не мають матеріальної форми та повинні використовуватися протягом періоду, що є більшим за 1 рік або 1 операційний цикл в цілях здійснення виробництва, передачі в оренду, торгівлі та ін. [7]. Нематеріальні активи торговельного підприємства представлені насамперед так званим гудвілом (діловою репутацією) [8, с. 67].

За характером участі в господарському обороті і швидкістю їх обігу господарські засоби підприємства поділяють на оборотні та необоротні.

До оборотних активів (відповідно до П(С)БО 2 «Баланс») можуть відноситися гроші та їх еквіваленти та інші активи для споживання та реалізації протягом операційного циклу або 1 року. Необоротні активи – (відповідно до ПСБО 2 «Баланс») всі активи, що не є оборотними [9].

Також активи поділяють за видами діяльності підприємства на операційні (основна діяльність), фінансові та інвестиційні. За можливістю амортизації господарські засоби поділяють на ті які підлягають амортизації та на які амортизацію не нараховують [10, с. 69-73].

Важливою частиною вивчення категорії активів є розгляд факторів, які здатні впливати на їх структуру та обсяг.

Фактори – це причини, чинники й умови, які можуть розглядатися як сили що спонукають до певних змін або дій щодо економічних явищ і процесів, чия дія знаходить віддзеркалення в рівнях, темпах зростання, абсолютних величинах конкретних показників або цілої групи економічних ознак [11, с. 299].

Серед внутрішніх чинників варто виділити: стадію життєвого циклу підприємства; тривалість операційного та виробничого циклів; сезонність виробництва та реалізації продукції; амортизаційну політику підприємства; невідкладність інвестиційних програм; коефіцієнт операційного левериджу; обсяги операційної, інвестиційної та фінансової діяльності [12, с. 166].

Зовнішнє середовище можна охарактеризувати як сукупність суб'єктів і сил, що діють за межами підприємства та чинять як прямий, так і непрямий

впливи на стан його внутрішнього середовища. Сучасними теорією та практикою управління виділено наступні інструменти аналізу зовнішнього середовища: PEST-аналіз, SWOT-аналіз, ETOM-аналіз, QUEST-аналіз [13, с. 206].

До найважливіших чинників можна віднести торговельно-організаційні, маркетингові та розрахунково фінансові.

До торговельно-організаційних чинників віднесено організацію торговельно-технологічних операцій, асортиментну структуру товарообороту, внутрішню логістику, організацію роботи з постачальниками.

Одним з чинників, що безпосередньо впливає на новостворені та високо наукові підприємства є система банківського кредитування [14, с. 46]. Наразі в Україні спостерігається ситуація недоступності кредитів, річна ставка яких іноді досягає 30%. Дана ситуація пояснюється системою підбору рівня ризику і прибутковості та відображає загальний економічний стан у країні та очікування фінансових установ [15, с. 2].

Важливим зовнішнім чинником впливу є законодавча база, зміни в якій призводять до неправильного відображення та ведення бухгалтерської документації, що провокує виникнення майбутніх проблем [16, с. 5].

Бажаним для кожного підприємства є підвищення ефективності використання основних засобів підприємства протягом періоду дослідження. Для підприємств оптової та роздрібної торгівлі середньогалузевий показник фондівіддачі становить 4,13 [17].

Взаємозв'язок описується наступною формулою:

$$(1.1) \quad B = \frac{TO}{\Phi_B}$$

де TO - обсяг товарообороту;

B - середня вартість основних засобів;

Фв - фондівіддача.

В табл. 1.1 представлений алгоритм розрахунку зміни вартості основних засобів за рахунок зміни товарообороту та фондівдачі.

Таблиця 1.1

Вплив факторів на вартість основних засобів

Зміна вартості основних засобів:	Алгоритм розрахунку:
1) за рахунок зміни товарообороту	$\Delta B_{\Delta TO} = \frac{TO_2 - TO_1}{\Phi_{\epsilon 1}},$ де TO_1, TO_2 - товарооборот першого та другого періодів відповідно; $\Phi_{\epsilon 1}, \Phi_{\epsilon 2}$ - фондівдача першого періоду
2) за рахунок зміни фондівдачі	$\Delta B_{\Delta \Phi \epsilon} = \frac{TO_2}{\Phi_{\epsilon 2}} - \frac{TO_2}{\Phi_{\epsilon 1}}$

До маркетингових чинників віднесено цінову політику, асортименту й товарну маркетингові політики. До розрахунково-фінансових чинників віднесено форми розрахунків і рівень фінансової дисципліни [18, с. 156-163].

Залежності для розрахунку зміни результативного фактора – коефіцієнта оборотності – під впливом коливань у структурі оборотних активів наведено у табл. 1.2 [19, с. 144].

Таким чином, фактори, що впливають на обсяг і структуру активів підприємства торгівлі можна поділити на фактори внутрішнього та зовнішнього середовища в залежності від здатності підприємства впливати на них [20, с. 42-43].

Таблиця 1.2

Залежності для визначення впливу складових оборотних активів на їх оборотність

Назва фактора	Залежність	Умовні позначення
Запаси	$\Delta Об_{(\Delta 3)} = \Delta Об_{(\Delta ОА)} \times \Delta 3 / \Delta ОА$	З – запаси. ОА – оборотні активи
Дебіторська заборгованість	$\Delta Об_{(\Delta ДЗ)} = \Delta Об_{(\Delta ОА)} \times \Delta ДЗ / \Delta ОА$	ДЗ – дебіторська заборгованість
Грошові кошти	$\Delta Об_{(\Delta ГК)} = \Delta Об_{(\Delta ОА)} \times \Delta ГК / \Delta ОА$	ГК – грошові кошти
Поточні фінансові інвестиції	$\Delta Об_{(\Delta ПФІ)} = \Delta Об_{(\Delta ОА)} \times \Delta ПФІ / \Delta ОА$	ПФІ – поточні фінансові інвестиції
Інші обор. активи	$\Delta Об_{(\Delta ІОА)} = \Delta Об_{(\Delta ОА)} \times \Delta ІОА / \Delta ОА$	ІОА – інші оборотні

		активи
--	--	--------

Оцінюючи вплив структури оборотних активів на ділову активність, доцільно і справедливо опиратися на показники оборотності. Оборотність оборотних активів є співвідношенням між обсягом реалізованої продукції та розміром (середнім залишком) оборотних активів підприємства:

$$K_o = \frac{ЧД}{ОА},$$

(1.2)

де K_o – коефіцієнт оборотності;

ЧД – чистий дохід від реалізації товарів, робіт, послуг;

ОА – середньорічний залишок оборотних активів.

Управління активами - це процес, що є частиною стратегії підприємства який пов'язаний з формуванням відповідного до діяльності підприємства обсягу активів, їх фінансуванням, а також оптимізацією їх структури [21, с. 14]. Реалізація даного процесу завжди підпорядковується відповідним правилам (табл. 1.3) [22, с. 128].

Більшість збиткових підприємств в Україні свідчить про те, що питання управління ефективністю не втрачають актуальності, і керівники підприємств зацікавлені у розробці заходів, спрямованих на її розв'язання [23, с. 224].

Таблиця 1.3

Принципи управління оборотними активами

№	Принципи	Характеристика
1.	Взаємопов'язаність	Загальна система управління підприємством включає в себе систему управління активами. Дані системи впливають одна на одну та не можуть існувати незалежно.
2.	Своєчасність	Прийняття рішень щодо управління активами повинно базуватись на інформації, що є своєчасною, повною та достовірною.
3.	Координація	Рішення, що приймаються відносно активів підприємства мають бути узгоджені з рішеннями пов'язаними із його зобов'язаннями.
4.	Безперервність	Процес управління активами повинен бути постійним та безперервним. Результатом чого буде ряд рішень, що здатні впливати на базові показники як платоспроможності, ліквідності, конкурентоспроможності.
5.	Оптимальність	Основною метою прийняття управлінського рішення повинен бути пошук оптимального розміру обсягів активів та усіх їх

		складових для забезпечення максимальних результатів.
6.	Раціональність	Активи повинні використовуватись у процесах підприємства тією кількістю та пропорціях, що призведе до отримання найкращого результату діяльності підприємства загалом.

Для формування якісної системи управління активами необхідна повна оцінка фінансово-майнового стану підприємства, що дасть нам загальну «картину» ситуації на підприємстві. Фінансово-майновий стан підприємства – це система економічних відносин, яка пов'язана з наявністю і рухом коштів, утворенням фінансових ресурсів, сукупністю матеріальних і нематеріальних цінностей та боргових прав для повного фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності і розвитку підприємства.

Для розгляду наведеного визначення з метою подальшого використання у системі управління активами, нами сформовано альтернативне визначення даного поняття. Фінансово-майновий стан підприємства – це система економічних відносин, що, у відповідному просторі та часі, повинна забезпечувати необхідну кількість, якість та співвідношення елементів активів та пасивів з метою формування на підприємстві стійкого становища фінансового самозабезпечення, розвитку та розширення діяльності, а отже – отримання прибутків та збільшення вартості підприємства у майбутньому. В даному визначенні ми висвітлюємо значимість коректного управління активами для досягнення основних цілей підприємства. Саме тому, для подолання фінансово-майнових проблем, необхідно увагу на побудову системи зв'язку активів та пасивів на підприємстві та можливості їх нарощення в необхідних пропорціях.

Мартиненко В. П. виділяє три основні підходи, використання яких найбільше впливає на підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства – організаційний, технологічний та ресурсний.

Організаційний підхід базується на необхідності здійснення пошуку можливостей підвищення ефективності управління оборотними коштами, що використовуються на підприємстві. Технологічний підхід має на меті вирішення проблеми технологічного відставання, що є особливо важливим та

актуальним для національної економіки. Ресурсний підхід в свою чергу вказує на необхідність приділення більшої уваги використанню наявної матеріальної бази виробництва та запасів матеріалів і сировини [24, с. 226].

Омельченко Л.С. відзначає ефективність сучасного підходу збалансованих показників в управлінні активами підприємства. Він відзначає неможливість використання окремих поодиноких показників для розуміння загального стану підприємства у всіх його аспектах. [25, с. 243].

Своєчасне оновлення та раціональне використання є основою управління необоротними активами, особливо враховуючи сучасні умови, в яких знос обладнання на підприємствах України часто перевищує 80% [26, с. 158].

Формування та реалізація ефективно діючої системи управління активами залежить від правильної побудови її логічної послідовності. Послідовність реалізації політики з управління активами відображається у її ключових етапах (рис. 1.1) [27, с. 55].

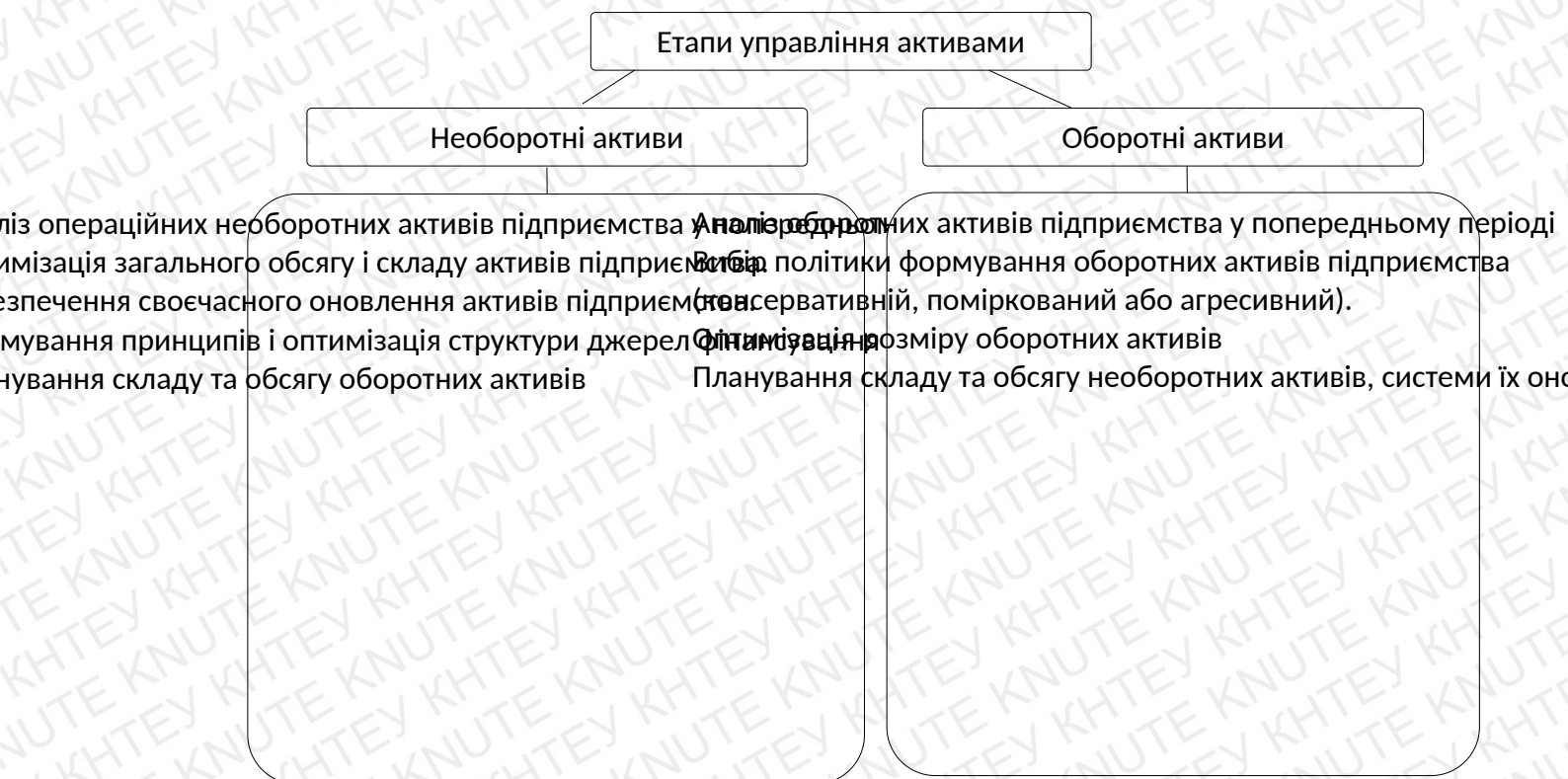

Рис. 1.1. Етапи управління активами

Джерело: узагальнено автором за [27, с. 55]

Першим етапом є аналіз складу та обсягу активів у останньому періоді та розгляд їх динаміки за останні роки. Далі необхідно сформувати політику, щодо управління активами на підприємстві, виходячи із виду його діяльності та основних показників. Наступним кроком є оптимізація обсягу та складу активів [28, с. 124].

Необоротні активи повинні пройти етап перевірки зношеності та оновлення. Останнім кроком в управлінні активами є їх планування на наступний період, а після цього оцінка виконання плану [29, с. 2-3].

Планування передбачає прийняття та здійснення управлінських рішень. Мета фінансового планування формується на підставі обраних критеріїв реалізації фінансових рішень, які, як правило, спрямовані на максимізацію продажів, прибутку, власності власників підприємства. [30, с. 278].

Тобто загальною метою є формування оптимальних фінансових можливостей досягнення мети підприємства на певному етапі його діяльності [31, с. 145].

Найактуальнішими методами планування наразі є: нормативний метод, метод відсотків від продажів, розрахунково-аналітичний метод, балансовий метод, бюджетний метод.

Нормативний метод базується на затверджених відповідно до чинного законодавства науково обґрунтованих норм та нормативів, тарифів, цін, розцінок, ставок, для економічного обґрунтування планових завдань, тобто для розрахунків потреби у фінансових ресурсах та джерел їх формування [32, с. 75-78].

До нормативів (інструментів) можна віднести: нормативи планової потреби в оборотних засобах; норми запасів матеріальних ресурсів, заділів незавершеного виробництва, запасів готової продукції на складі (у днях); норми розподілу чистого прибутку на споживання, нагромадження та в резервні фонди; норми амортизаційних відрахувань та ін. [33, с. 223].

Алгоритм розрахунку:

- 1) визначення норм запасів за окремими видами нормованих оборотних засобів;
- 2) розрахунок нормативу оборотних засобів за кожним елементом;
- 3) визначення сукупного нормативу оборотних засобів [34, с.223].

Метод відсотка від продажу полягає в тому, що кожний елемент фінансової документації розраховується як певне відсоткове співвідношення від встановленої кількості продажу. Недолік даного методу у тому, що підприємство не може постійно працювати на повну потужність, сумнівним також є припущення щодо збалансованості зв'язаних ресурсів [35, с.33].

Розрахунково-аналітичний метод використовується при визначенні кількості відрахувань від прибутку до фонду накопичення, споживання і резервний фонд, при плануванні суми доходів та прибутку. [36, с.74].

Сутність та зміст балансового методу полягає в тому, що при створенні балансу досягається збалансованість між доходами та витратами, відбувається ув'язка всіх розділів плану між собою [37, с.117]. Загальна формула балансового методу:

$$З_{п+H} = З_{к} + B \quad (1.3)$$

де $З_{п}$ – запаси на початок періоду

H – надходження

$З_{к}$ – запаси на кінець періоду

B – вибуття.

Бюджетний метод є основним методом поточного фінансового планування, але його можна використовувати і на більш тривалі проміжки часу. Він дає змогу вести облік аналіз та планування фінансових потоків підприємства, забезпечує платоспроможність, виявляти розміри динаміки позитивного та негативного сальдо готівки та ін.

Фінансове планування на підприємстві, яке включає планування активів, являє собою складний процес і вміщує етап оцінки фінансової ситуації на підприємстві, розробку перспективного плану, складання

поточних фінансових планів, формування оперативного плану підприємства, коригування і аналіз відхилень та контроль за виконанням [38, с. 123].

Дослідження стану та структури активів підприємства є різноплановим процесом, тому, згідно з О. Я. Базилінською, варто розділити його на етапи: вертикального та горизонтального аналізу, аналізу коефіцієнтів структури активів, аналізу оборотних та необоротних активів а також якісної характеристики основних засобів [39, с. 9].

Дослідження стану активів підприємства варто починати із проведення вертикального та горизонтального аналізу. Як стверджує Т. В. Момот, вертикальний аналіз показує структуру майна підприємства, показники структури розраховуються у відсотках до валюти балансу [40, с.39].

В таблиці 1.4 наведено послідовність планування активів [41, с. 6].

Таблиця 1.4

Послідовність планування активів підприємства

1. Формування інформаційної бази
2. Визначення планової потреби торговельного підприємства в коштах для формування товарних запасів.
2.1. Визначення планового товарообігу підприємства за собівартістю формування.
2.2. Визначення норми товарних запасів в днях обігу.
2.3. Обчислення потреби підприємства в обігових коштах для формування товарних запасів
3. Планова потреба підприємства у формуванні запасів інших матеріальних обігових активів
4. Планова потреба в обігових коштах для формування дебіторської заборгованості.
5. Потреба в обігових коштах для формування запасів грошових коштів.
6. Збалансування потреби у в оборотних активах з джерелами їх формування.

Отже, управління активами підприємства є одним з найголовніших його завдань. Воно базується на базових принципах: взаємопов'язаності, своєчасності, координації, безперервності, оптимальності та раціональності. Основними завданнями управління активами є формування їх достатнього обсягу та оптимальної структури та оптимізація джерел їх фінансування. Варто виділити чотири основні підходи, використання яких найбільше впливає на підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства – організаційний, технологічний, ресурсний та збалансованих

показників. З усього наведеного слідує, що управління активами підприємства є трудомістким, проте необхідним процесом, який забезпечує його ефективне функціонування та розвиток в цілому та потребує подальшого розвитку та дослідження.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ АКТИВІВ ТОВ «ГРАНАТ»

2.1. Аналіз динаміки обсягу, складу активів та результативних показників економічної діяльності підприємства.

Для визначення тенденцій розвитку ТОВ «Гранат» необхідно проаналізувати обсяг та структуру активів на основі фінансової звітності за 2016-2018 роки.

Проведемо структурно-динамічний аналіз активів ТОВ «Гранат» за 2016-2018 роки (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Характеристика обсягу, структури та динаміки активів ТОВ "Гранат" за 2016-2018 роки

Показник и	2016 р.		2017 р.		2018 р.		Темп приросту, %		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2016- 2017	2017- 2018	2016- 2018
Необоротні активи	1430,0	9,2	1721,7	9,1	1315,5	5,3	20,4	-23,6	-8,0
Оборотні активи	14060,9	90,8	17158,0	90,9	23546,5	94,7	22,0	37,2	67,5
Баланс	15490,9	100,0	18879,7	100,0	24862,0	100,0	21,9	31,7	60,5

Згідно із даними табл. 2.1 загальна вартість майна у 2017 році збільшилась на 21,9%, а у 2018 році - на 31,7%. Загалом збільшення валюти балансу у період з 2016 по 2018 рік складає 60,5% та оцінюється позитивно, оскільки збільшуються можливості підприємства для реалізації товарів. Розглянемо причини, що вплинули на зміни валюти балансу. Так, відповідно до проведеного аналізу збільшення майна підприємства спричинено

збільшенням вартості оборотних активів на 67,5%, при цьому зменшення вартості необоротних активів становило 8,0%.

Щодо структури балансу, то вона здебільшого відповідає критеріям торговельного підприємства. У 2018 році частка необоротних активів склала 5,3%, та, відповідно, частка оборотних активів – 94,7%.

Проаналізуємо структуру активів підприємства на основі коефіцієнтів постійності та мобільності, співвідношення оборотних і необоротних активів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Характеристика динаміки показників структури активів ТОВ
"Гранат" за 2016-2018 роки**

Показники	2015	2016	2017	Абсолютний приріст		
				2016- 2017	2017- 2018	2016- 2018
Коефіцієнт постійності	0,09	0,09	0,05	0,00	-0,04	-0,04
Коефіцієнт мобільності	0,91	0,91	0,95	0,00	0,04	0,04
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	9,83	9,97	17,90	0,13	7,93	8,07

Коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних активів має тенденцію до збільшення, так у 2017 році він збільшився на 0,13 і становив 9,97 а в 2018 році порівняно з 2017 роком збільшився вже на 7,93 і становив 17,90. Збільшення показника оцінюється позитивно, оскільки може свідчити про збільшення ліквідності балансу. Коефіцієнт постійності вказує нам на частку необоротних активів у майні підприємства. Як бачимо, показник має негативну тенденцію, оскільки свідчить про зменшення необоротних активів в загальному об'ємі активів. Проте для підприємства торгівлі ця ситуацію є характерною. Оберненим показником до коефіцієнту постійності є коефіцієнт мобільності, який зростав з 2017 по 2018 рік і вказує на те, що протягом досліджуваного періоду частка оборотних активів збільшувалася.

Для розуміння причини вищенаведених змін окремо проаналізуємо склад та структуру оборотних і необоротних активів окремо.

Спираючись на баланс ми можемо побачити, що необоротні активи представлені лише основними засобами. Тому доцільним буде саме їх аналіз, оснований на формі №11 – «Основні засоби» (табл. 2.3)

Таблиця 2.3

Аналіз обсягу, структури та динаміки основних засобів ТОВ "Гранат" за 2016-2018 роки

Показники	на 31.12.2017		на 31.12.2018		Темп приросту, %
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2017-2018 рр.
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	297	9,2	296	8,8	-0,3
Машини та обладнання	136	4,2	163	4,8	19,9
Транспортні засоби	2596	80,0	2596	77,2	0,0
Інструменти, прилади, інвентар	81	2,5	106	3,2	30,9
Інші основні засоби	90	2,8	91	2,7	1,1
Малоцінні необоротні матеріальні активи	33	1,0	99	2,9	200,0
Інші необоротні матеріальні активи	11	0,3	11	0,3	0,0
Усього основних засобів	3244	100,0	3362	100,0	3,6

Згідно з аналізом проведеним у таблиці 2.2 основну частину необоротних активів складають транспортні засоби – 77,2% та будівлі – 8,8% на 31.12.2018. Так як в даний період продажу будівель та споруд не відбувалося, то основною причиною зменшення їх вартості на 0,3% є амортизація. Значного збільшення вартості надала закупівля малоцінних необоротних матеріальних активів (200,0%), машин та обладнання (19,9%) та інструментів, приладів, інвентарю (30,9%). Проте вагомим є важкість оцінювання даних показників з погляду розгляду лише двох дат, в порівнянні

з середньорічними показниками балансу, що і пояснює розбіжності у остаточних даних щодо комплексного оцінювання необоротних активів.

Наступним кроком є розгляд та оцінка складу та динаміки оборотних активів, до яких входять: запаси, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, інша поточна дебіторська заборгованість, гроші та їх еквіваленти, витрати майбутніх періодів та інші оборотні активи (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Аналіз обсягу, структури та динаміки оборотних активів ТОВ
"Гранат" за 2016-2018 роки**

Показники	2016 р.		2017 р.		2018 р.		Темп приросту, %		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2016- 2017	2017- 2018	2016- 2018
Запаси	1035,3	7,4	5083,8	29,6	11999,0	51,0	391,1	136,0	1059,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	881,9	6,3	640,2	3,7	5476,8	23,3	-27,4	755,5	521,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	13,3	0,1	12,3	0,1	0,2	0,0	-7,2	-98,4	-98,5
Інша поточна дебіторська заборгованість	4640,9	33,0	6154,2	35,9	4162,9	17,7	32,6	-32,4	-10,3
Гроші та їх еквіваленти	4465,3	31,8	3455,3	20,1	1485,1	6,3	-22,6	-57,0	-66,7
Витрати майбутніх періодів	0,0	0,0	106,3	0,6	111,1	0,5	100,0	4,5	100,0
Інші оборотні активи	3024,4	21,5	1706,1	9,9	311,6	1,3	-43,6	-81,7	-89,7
Усього	14060,9	100	17158,0	100	23546,5	100	22,0	37,2	67,5

Виходячи з аналізу проведеного в таблиці 2.3, запаси, які на 2018 рік склали 51,0% від усіх оборотних активів збільшили свою вартість на

391,1% у 2017 р. по відношенню до 2016 р. та на 136,0% у 2018 р. по відношенню до 2017 р. Загалом за 3 роки їх вартість зросла у 10 разів та у 2018 році склала майже 12 млн. грн. Таке збільшення запасів може бути пояснене одночасним збільшенням обсягів діяльності а також зменшенням частоти проведення закупівель.

При цьому, як і характерно торговельним підприємствам, що працюють на умовах товарного кредиту, дебіторська заборгованість у 2018 році займає частку в оборотних активах, що прирівнюється до 23,3%. При чому у 2017 році по відношенню до 2016 відбувалося падіння її вартості на 27,4%, проте, у 2018 по відношенню до 2017, у зв'язку з розширенням діяльності підприємства, показник дебіторської заборгованості зріс у 7 разів. Такий значний приріст може свідчити як про негативні, так і про позитивні тенденції. З одного боку, це може бути результатом непогашення зобов'язань клієнтами та неповернення споживчих кредитів, зменшення платоспроможності покупців. В даному випадку важливим є відстеження безнадійної заборгованості та постійна оцінка фінансового стану клієнтів. З іншого боку, це може свідчити про зростання обсягів діяльності підприємства, що є більш ймовірним, виходячи зі збільшення запасів.

У 2018 році підприємство значно скоротило обсяг дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та майже вийшло до нуля, що є найбільш доцільним, так як не розрахунок з бюджетом, наприклад, по податкам скоріше показує нездатність підприємства до правильного формування грошового потоку.

Зменшення обсягу грошових коштів на 22,6% у 2017 р. по відношенню до 2016 р. та на 57,0% у 2018 р. по відношенню до 2017 р. є значним скороченням та може мати негативний вплив так як гроші та еквіваленти є наймобільнішими активами підприємства; тому, якщо спостерігається їх нестача.

Показник іншої поточної дебіторської заборгованості за досліджуваний період знизився на 10,3% що за даних умов можна вважати позитивним

явищем та може сприяти поліпшенню платоспроможності підприємства та зменшенню можливих безнадійних боргів.

Також у 2017 році з'явилися витрати майбутніх періодів та у 2018 році вони збільшились на 4,5% та склали 111,1 тис грн. Причиною такого явища є страхування майна підприємства а також передплата періодичних видань для працівників підприємства.

Також важливою частиною при аналізі активів є дослідження результату їх використання та впливу їх зміни на результативні показники. Тому проведемо аналіз динаміки обсягу результативних показників економічної діяльності підприємства (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Аналіз результативних показників економічної діяльності ТОВ
«Гранат» за 2016-2018 роки**

Показник	2016		2017		2018		Темп приросту, %		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	2016-2017	2017-2018	2016 - 2018
Чистий дохід від реалізації продукції	41578,4	98,8	54255,1	97,9	65340,8	99,7	30,5	20,4	57,2
Інші операційні доходи	491,0	1,2	1121,3	2,0	120,2	0,2	128,4	-89,3	-75,5
Інші доходи	0,0	0,0	29,4	0,1	55,2	0,1	100,0	87,8	100,0
Разом доходи	42069,9	100,0	55405,8	100,0	65516,2	100,0	31,7	18,2	55,7
Собівартість реалізованої продукції	30045,9	80,2	48492,7	93,5	47543,9	79,0	61,4	-2,0	58,2
Інші операційні витрати	7396,7	19,8	3306,8	6,4	12634,4	21,0	-55,3	282,1	70,8
Інші витрати	0,0	0,0	-50,3	0,1	0,0	0,0	100,0	-100,0	0,0
Разом витрати	37442,6	100,0	51849,8	100,0	60178,3	100,0	38,5	16,1	60,7
Фінансовий результат до оподаткування	4628,3	x	3556,0	x	5337,9	x	-23,2	50,1	15,3
Податок на прибуток	832,9	x	640,9	x	960,8	x	-23,1	49,9	15,4
Чистий фінансовий	3794,4	x	2915,1	x	4377,1	x	-23,2	50,2	15,4

результат									
-----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Виходячи з аналізу наведеного в таблиці 2.5, ми бачимо позитивне збільшення показника чистого доходу від реалізації продукції з 2016 р. по 2017 р. на 30,5% та з 2017 р. по 2018 р. на 20,4%, що досягнуто шляхом збільшення обсягів діяльності підприємства та змінами в ціновій політиці. Як і характерно для торговельного підприємства, даний показник займає більше 95%, а у 2018 році навіть 99,7%.

Вартість інших операційних доходів за досліджуваний період зменшилась на 75,5% та склала 120 тис. грн. на відміну від 491 тис. грн у 2016 році. Так як підприємство не займається операціями з валютою та діяльністю пов'язаною зі здачею приміщень в оренду, то скоріш за все дані доходи пов'язані з операціями з тарою, одержанням штрафів та відшкодування раніше списаних активів.

Починаючи з 2017 року підприємство почало одержувати інші доходи, сума яких у 2018 році зросла на 87,8% та склала 55,2 тис. грн. Такі доходи отримувались від реалізації фінансових інвестицій, що безумовно є позитивним явищем виходячи з розуміння правильності вкладання тимчасово вільних коштів для отримання подальшого прибутку.

Отже, загальна сума доходів у період з 2016 р. по 2017 р. зросла на 31,7% та з 2017 р. по 2018р. на 18,2% склавши 65,5 млн. грн. Тобто за досліджуваний період зростання склало 55,7%, що окремо є позитивною тенденцією, проте потребує аналізу витрат для висловлення остаточного висновку.

Значного зростання собівартість реалізованої продукції на 61,4% зазнала у 2017 році. При чому відсоток зростання даного показника було вдвічі більше від зростання чистого доходу від реалізації продукції. Проте надалі у 2018 році спостерігалось зменшення собівартості реалізованої продукції на 2,0% та склало 47,5 млн. грн. Отже загальне зростання собівартості реалізованої продукції у відсотковому значенні склало 58,2%,

що майже дорівнює зростанню чистого доходу від реалізації продукції. Для торговельного підприємства це означає нарощення обсягів підприємства без здобуття лояльності покупців або формування гудвілу, що дозволило б збільшувати дохід за рахунок збільшення цін.

Значення інших операційних витрат за досліджуваний період зросло на 70,8% та склало 12,6 млн. грн., що в свою чергу знову значно перевищує значення інших операційних доходів та являється негативною тенденцією.

Отже значення витрат за досліджуваний період зросло з 37,4 млн. грн. до 60,2 млн. грн. (на 60,7%). При зростанні витрат лише на 55,7% це можна вважати негативною тенденцією.

Проте, хоча чистий фінансовий результат і зазнав зменшення у період з 2016 р. по 2017 р. на 23,2%, але зростання з 2017 р. по 2018 р. на 50,2% було значно більшим, тому за досліджуваний період значення загального показника зросло на 15%. Звісно дана тенденція є позитивним явищем, так як на підприємстві з'являються кошти для розширення діяльності.

Таким чином, дослідження стану та структури активів є різноплановим процесом, оскільки під час його здійснення необхідно дати оцінку обсягу, структури та динаміки оборотних та необоротних активів. Здійснивши аналіз стану та структури активів підприємства ТОВ «Гранат» за 2016-2018 роки, ми виявили, що на підприємстві за досліджуваний період 2016-2018 рр. спостерігалось збільшення вартості балансу на 60,5%. Основними причинами такої тенденції є:

- 1) збільшення суми оборотних активів на 67,5%;
- 2) збільшення частки запасів від 7,4% у 2016 році до 51,0% у 2018 році, що спричинене зменшенням частоти завою товарів, низькою точністю плану збуту, а також збільшенням обсягів діяльності підприємства.
- 3) збільшення дебіторської заборгованості, спричинене збільшенням кількості непогашених зобов'язань клієнтами та збільшенням обсягів продажу;

- 4) зменшення обсягу основних засобів на 8,0%, через незначне коливання вартості машин та обладнання у зв'язку з придбанням та амортизацією а також купівлю малоцінних необоротних матеріальних активів

Також за даний період в ТОВ «Гранат» спостерігалось зростання чистого прибутку на 15,4%, що свідчить про успішну діяльність підприємства.

2.2. Дослідження динаміки та ефективності формування оборотних активів підприємства

Дослідження динаміки та ефективності формування оборотних активів підприємства ТОВ «Гранат» дасть можливість зробити висновки, щодо ефективності управління оборотними активами підприємства, розрахувати потребу в прирості оборотних активів та оцінити можливі джерела фінансування.

Наявність достатнього обсягу оборотних коштів є необхідною передумовою нормального функціонування підприємства торгівлі. Управління оборотними коштами полягає у забезпеченні неперервності процесу реалізації товарів з оптимальним розміром оборотних коштів. Розуміння впливу діяльності підприємства на безпеку активів, є базисом для забезпечення його нормального безпечного функціонування [42, с. 59].

Дослідження ефективності процесу формування оборотних коштів повинно здійснюватися у взаємозв'язку із зіставленням темпів зміни товарообороту та темпів зміни оборотних активів на основі визначення коефіцієнтів інтенсивного та екстенсивного їх використання (якщо значення коефіцієнту більше одиниці – спрямованість політики інвестування оборотних коштів має екстенсивний характер, якщо менше одиниці – інтенсивний). Коефіцієнт інтенсивного використання оборотних коштів ($K_{i_{OA}}$) визначається діленням темпу зміни оборотних активів (T_{OA}) на темп зміни товарообороту (T_{TO}) [43, с.44]. Розрахунки подано в таблиці 2.6.

$$K i_{OA} = \frac{T_{OA}}{T_i} \quad (2.1)$$

Коефіцієнти екстенсивного використання оборотних активів характеризуються значенням, більшим за одиницю, а інтенсивного – меншим. Тобто екстенсивне використання оборотних коштів означає перевищення темпів зростання оборотних активів над темпами зростання товарообороту.

Таблиця 2.6

**Показники забезпеченості оборотними активами підприємства
ТОВ "Гранат" за 2016-2018 роки**

Показник	2016-2017	2017-2018	2016-2018
Темп зміни товарообороту, %	30,5	20,4	57,2
Темп зміни оборотних активів, %	22,0	37,2	67,5
Темп зміни запасів, %	391,1	136,0	1059,0
Темп зміни дебіторської заборгованості, %	23,0	41,6	74,1
Темп зміни грошей та їх еквівалентів, %	-22,6	-57,0	-66,7
Темп зміни витрат майбутніх періодів, %	100,0	4,5	100,0
Темп зміни інших оборотних активів, %	-43,6	-81,7	-89,7
Коефіцієнт інтенсивності використання:			
оборотних активів загалом	0,72	1,82	1,18
запасів	12,82	6,67	18,51
дебіторської заборгованості	0,75	2,04	1,30
грошей та їх еквівалентів	-0,74	-2,79	-1,17
витрат майбутніх періодів	3,28	0,22	1,75
інших оборотних активів	-1,43	-4,00	-1,57

За період з 2016 по 2018 роки відбулася значна зміна у співвідношенні між показниками товарообороту та оборотними активами підприємства ТОВ «Гранат». За досліджуваний період спостерігається інтенсивне використання оборотних активів загалом. При цьому інтенсивним вважалось використання грошей та їх еквівалентів та інших оборотних активів та дебіторської заборгованості з коефіцієнтом -0,74, -1,43 та 0,75 відповідно. Підприємство здебільшого забезпечувало перевищення темпів зростання товарообороту над

темпами зростання оборотних активів. Проте запаси більш ніж в 12 разів перевищували темп зростання товарообороту; а витрати майбутніх періодів мали коефіцієнт екстенсивного використання на рівні 3,28. В загальному коефіцієнт інтенсивності використання оборотних коштів склав – 0,72. Такі показники свідчать про ефективну політику інвестування.

В 2018 році спостерігається значна зміна у інвестування оборотних активів. В загальному коефіцієнт інтенсивності склав – 1,82. Це свідчить про неефективну політику інвестування. Такі зміни відбулися за рахунок зменшення темпу зростання товарообороту [43, с. 44-46].

Результати розрахунку показників ефективності використання оборотних активів ТОВ «Гранат» за період 2016–2018 роки представлено в табл. 2.7.

Негативна динаміка спостерігається і за рівнем завантаженості оборотних активів, який зріс протягом 2016-2018 років на 0,02 пункти і на кінець 2018 р. склав 0,36. Тобто, для отримання 1 гривні чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в 2017 р. підприємство використовувало оборотні активи в обсязі 0,36 грн., в той час як в 2016 р. значення даного параметру становило 0,34 грн.

Таблиця 2.7

**Показники ефективності використання оборотних активів ТОВ
"Гранат" за 2016-2018 роки**

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст		
				2016- 2017	2017- 2018	2016- 2018
Період обороту, днів						
всіх оборотних активів	121,74	113,85	129,73	-7,90	15,88	7,99
запасів	12,40	37,74	90,86	25,34	53,11	78,45
грошей та їх еквівалентів	38,66	22,93	8,18	-15,74	-14,74	-30,48
дебіторської заборгованості	47,93	45,16	53,11	-2,77	7,95	5,18
кредиторської заборгованості	47,95	28,08	37,43	-19,87	9,36	-10,52
Коефіцієнт оборотності, разів						
всіх оборотних активів	2,96	3,16	2,77	0,21	-0,39	-0,18
запасів	29,02	9,54	3,96	-19,48	-5,58	-25,06
грошей та їх еквівалентів	9,31	15,70	44,00	6,39	28,30	34,69
дебіторської заборгованості	7,51	7,97	6,78	0,46	-1,19	-0,73

кредиторської заборгованості	7,51	12,82	9,62	5,31	-3,21	2,11
Тривалість опер. циклу, днів	60,34	82,91	143,97	22,57	61,06	83,63
Тривалість фін. циклу, днів	12,39	54,83	106,53	42,44	51,70	94,14
Коефіцієнт завантаження оборотних активів	0,34	0,32	0,36	-0,02	0,04	0,02
Коефіцієнт ефективності використання оборотних активів	0,27	0,17	0,19	-0,10	0,02	-0,08

Дані таблиці засвідчують зменшення рентабельності оборотних активів станом на 2018 рік, що пояснюється швидшим зростанням вартості оборотних активів ніж прибутку. Так на кінець 2018 р. показник склав 0,19 грн. на кожну 1 грн. оборотних активів при 0,27 грн. на кожну 1 грн. оборотних активів у 2016 р.

Тривалість операційного циклу дуже велика, та його збільшення у 2017 році на 23 дні та у 2018 на 61 день не несе жодного позитивного ефекту. Причинами такої зміни може бути погіршення логістичних зв'язків та зниження коефіцієнту оборотності запасів. Для підприємства ТОВ «Гранат», що є підприємством торгівлі, рекомендується перегляд політики управління запасами та дебіторською заборгованістю. Зниження середнього періоду погашення дебіторської заборгованості та кількості запасів до мінімально необхідного дозволить знизити тривалість операційного процесу.

Фінансовий цикл підприємства являє собою період повного обороту коштів, інвестованих в оборотні кошти. За період 2016-2018 роки фінансовий цикл на підприємстві ТОВ «Гранат» збільшився на 94 дні.

Оптимальність складу та структури оборотних активів підприємства визначається відповідністю показників ліквідності нормативним значенням, що розраховані в таблиці 2.8.

Проведений аналіз дозволив зробити висновки, що у 2017 році ситуація на підприємстві не наближена до еталонної, оскільки лише значення коефіцієнта покриття співпадають зі встановленими нормативами.

Згідно з методикою аналізу фінансового стану підприємства: Методика №81 [44], Положення №323 [45] значення коефіцієнта покриття в межах 1-1,5

свідчить про те, що підприємство своєчасно погашає борги; при значенні коефіцієнта покриття менше 1 підприємство має неліквідний баланс. Станом на 2018 рік підприємство цей показник становив 1,25, що являється в межах еталонного показника. Проте, коефіцієнт покриття не є абсолютним показником здатності повернути борги, оскільки характеризує лише наявність оборотних активів, а не їх якість.

Таблиця 2.8

Показники ліквідності підприємства ТОВ «Гранат» за 2016-2018 роки

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст		
				2016-2017	2017-2018	2016-2018
Коефіцієнт покриття	2,95	1,62	1,25	-1,33	-0,36	-1,70
Коефіцієнт швидкої ліквідності	2,73	1,14	0,61	-1,59	-0,52	-2,12
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,94	0,33	0,08	-0,61	-0,25	-0,86

Коефіцієнт швидкої ліквідності враховує якість оборотних активів. Цей показний станом на 2018 рік становив 0,61, це означає, що на кожну гривню поточної заборгованості підприємство має лише 0,61 коп. ліквідних активів. Однак у роздрібній торгівлі цей показник є невисоким, оскільки велика частина грошових коштів вкладена в запаси.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яка частина поточних зобов'язань може бути погашена негайно. В Положенні № 323 наведено орієнтовне значення коефіцієнта абсолютної ліквідності, яке повинне бути не меншим 0,2-0,25. Цей показник за проаналізований період зазнав значного зменшення з 0,94 до 0,08, тобто перейшов за межі еталонного значення та здатен покрити грошовими коштами лише 8 коп. на кожну гривню поточної заборгованості.

Однак звертає на себе увагу, той факт, що підприємство має значні залишки дебіторської заборгованості, що спричиняє певні загрози в частині надійності та платоспроможності контрагентів підприємства та призводить до відволікання грошей із господарського обороту.

Таким чином, аналіз стану використання активів підприємства ТОВ «Гранат» показав основні причини ефективного використання необоротних активів та негативні тенденції, що дає змогу подальшої рекомендації щодо раціонального використання наявних активів.

Таким чином, дослідження динаміки та ефективності формування оборотних активів підприємства ТОВ «Гранат» показало основні причини ефективного використання оборотних активів та негативні тенденції, що дає змогу подальшої рекомендації щодо раціонального використання наявних активів.

Характеристика ліквідності оборотних активів виявила невідповідність показників нормативним значенням. Основними причинами таких показників є те, що значна частка грошових коштів вкладена в запаси.

Показники ефективності використання оборотних активів свідчать про її неналежний рівень, що підтверджується зниженням показників оборотності та зростанням тривалості одного обороту оборотних активів.

2.3. Оцінка стану та ефективності використання необоротних активів підприємства та оцінка факторів впливу

Основою багатьох процесів на підприємстві являється його матеріально-технічна база, а саме – необоротні активи підприємства. Аналіз їх наявності, стану та ефективності використання надасть нам інформацію про забезпеченість підприємства засобами праці, їх технічний та віковий стан а також про рух основних засобів та наявні можливості щодо його поліпшення.

Аналіз стану, продуктивності використання необоротних активів та оцінка факторів впливу є дуже важливим етапом в дослідження тенденцій розвитку підприємства ТОВ «Гранат», оскільки дає можливість проаналізувати стан необоротних активів, виявити проблеми та методи їх усунення.

Так як необоротні активи підприємства складаються саме з основних засобів, то прогресивність та технічний стан основних засобів визначають потенційні можливості підприємства, його потужність.

У таблиці 2.9 проведено аналіз показників стану та ефективності використання основних засобів для ТОВ «Гранат» за 2016-2018 роки.

Таблиця 2.9

**Динаміка показників ефективності використання основних засобів
ТОВ "Гранат" за 2016-2018 роки**

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст		
				2017 - 2016 р.	2018 - 2017 р.	2018 - 2016 р.
Фондоозброєність, грн.	55,00	61,49	46,98	6,49	-14,51	-8,02
Фондомісткість, грн.	0,03	0,03	0,02	0,00	-0,01	-0,01
Фондовіддача, грн.	29,08	31,51	49,67	2,44	18,16	20,59
Рентабельність основних засобів	2,65	1,69	3,33	-0,96	1,63	0,67

За досліджуваний період спостерігалось зменшення фондоозброєності із 55,00 грн. до 46,98 грн., тобто зменшилась вартість основних засобів, що припадає на одного працівника, що є негативною тенденцією. Позитивно оцінюється збільшення фондовіддачі у 2017 році на 2,44 грн. та у 2018 році на 18,16 грн., адже це свідчить про збільшення обсягу товарів, що припадає на 1 грн. основних засобів.

Рентабельність використання основних засобів неоднозначно змінювалась, оскільки у період з 2016 по 2017 р. підприємство ТОВ «Гранат» зазнавало зменшення прибутку та зростання вартості основних засобів. Позитивно оцінюють зростання рентабельності у 2018 р. по відношенню до 2017 р., оскільки прибуток знову зріс, але при цьому також значного падіння зазнала вартість основних засобів.

Важливим етапом є оцінка факторів впливу фондівддачі та товарообороту на вартість основних засобів. Для аналізу впливу факторів розвитку і використання основних засобів на обсяг діяльності торговельного підприємства необхідно застосувати факторно-аналітичний метод, який передбачає врахування впливу факторів на результативний показник – вартість основних засобів (табл. 2.10)

Таблиця 2.10

Вплив факторів на вартість основних засобів ТОВ «Гранат»

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст		
				2016-2017	2017-2018	2016-2018
Товарооборот, тис. грн.	41578,4	54255,1	65340,8	12676,7	11085,7	23762,4
Фондовіддача, тис. грн.	0,02908	0,03151	0,04967	0,0024	0,0182	0,02059

У даному випадку залежність між обсягом товарообороту та зазначеними факторами описується формулою 1.2 у розділі 1.2.:

Розрахунок впливу зміни вартості основних засобів та фондівддачі на товарооборот методом різниць має вигляд:

1. За рахунок зміни товарообороту:

$$\Delta B_{\Delta TO} = \frac{TO_2 - TO_1}{\Phi B_1} \quad (2.2)$$

$$\Delta B_{2016-2017\Delta TO} = \frac{54255,1 - 41578,4}{0,02908} = 435925 \text{ грн.}$$

$$\Delta B_{2017-2018\Delta TO} = \frac{65340,8 - 54255,1}{0,03151} = 351815 \text{ грн.}$$

$$\Delta B_{2016-2018\Delta TO} = \frac{65340,8 - 41578,4}{0,02908} = 817139 \text{ грн.}$$

2. За рахунок зміни фондівддачі:

$$\Delta B_{\Delta \Phi B} = \frac{TO_2}{\Phi B_2} - \frac{TO_2}{\Phi B_1} \quad (2.3)$$

$$\Delta B_{2016-2017\Delta \Phi B} = \frac{54255,1}{0,03151} - \frac{54255,1}{0,02908} = -143881 \text{ грн.}$$

$$\Delta B_{2017-2018\Delta \Phi B} = \frac{65340,8}{0,04967} - \frac{65340,8}{0,03151} = -758155 \text{ грн.}$$

$$\Delta B_{2016-2018\Delta\Phi B} = \frac{65340,8}{0,04967} - \frac{65340,8}{0,02908} = -931\,434 \text{ грн.}$$

3. Загальна зміна товарообороту становить:

$$\Delta B = \Delta B_{\Delta TO} + \Delta B_{\Delta\Phi B} \quad (2.4)$$

$$\Delta B_{2016-2017} = 435\,925 - 143\,881 = 292\,044$$

$$\Delta B_{2016-2017} = 351\,815 - 758\,155 = -406\,339$$

$$\Delta B_{2016-2017} = 817\,139 - 931\,434 = -114\,295$$

Отже, аналіз зміни середньої вартості основних засобів на даному підприємстві виявив зростання його обсягів у 2017 р. порівняно з 2016 р. на 292 044 грн., з яких 435 925 грн. обумовлено зростанням товарообороту, але при цьому відбулося зменшення за рахунок фондівіддачі на 143 881 грн. У 2018 р. по відношенню до 2017 р. спостерігалось зменшення вартості основних засобів на 406 339 грн. за рахунок зменшення фондівіддачі на 758 155 грн. та зростання товарообороту на 351 815 грн. В загальному, за досліджуваний період зменшення вартості основних засобів склало 114 295 здебільшого через вплив зменшення фондівіддачі [46, с.12-13].

Моральний та фізичний знос основних засобів є одними з основних показників, що вказують на стан необоротних активів та динаміку їх використання. Удосконалення складу, кількості та якості необоротних активів, а також використання новітніх технологій відбувається в процесі їх безперервного оновлення. Таким чином відбувається заміна застарілого обладнання на нове, що є ефективнішим, досконалішим а також реконструкція та модернізація вже наявних необоротних активів, що призводить до покращення їх функціональних можливостей та збільшення строку експлуатації. В даному випадку важливо розглянути ряд показників, що відносяться до руху основних засобів. Дані показники відображають політику підприємства щодо введення нових та виведення старих старих, фізично та морально застарілих засобів праці.

Серед вищеописаних показників можна виділити:

- Коефіцієнт оновлення основних засобів ($K_{он}$), що характеризує частку введених у дію основних засобів за певний період у загальній

вартості основних засобів на кінець звітної періоду, та розраховується за формулою:

$$K_{он} = \frac{OЗ_в}{OЗ_к} \quad (2.5),$$

де:

$OЗ_в$ – введені в дію основні засоби;

$OЗ_к$ – загальна вартість основних засобів на кінець звітної періоду.

- Коефіцієнт вибуття основних засобів ($K_в$), що характеризує частку виведених основних засобів за певний період у загальній вартості основних засобів на початок звітної періоду, та розраховується за формулою:

$$K_в = \frac{OЗ_{вив}}{OЗ_п} \quad (2.6),$$

де:

$OЗ_{вив}$ – виведені основні засоби;

$OЗ_п$ – загальна вартість основних засобів на початок звітної періоду.

- Коефіцієнт ліквідності основних засобів:

$$K_л = \frac{OЗ_{зал}}{OЗ_п} \quad (2.7),$$

де:

$OЗ_{зал}$ – залишкова вартість основних засобів на початок періоду.

- Коефіцієнт (темп) приросту вартості основних засобів:

$$K_{пв} = \frac{OЗ_в - OЗ_{вив}}{OЗ_п} \quad (2.8)$$

- Коефіцієнт компенсації вибуття основних засобів:

$$K_{кв} = \frac{OЗ_в}{OЗ_{вив}} \quad (2.9)$$

- Інтенсивність заміни основних засобів:

$$K_з = \frac{OЗ_{зал}}{OЗ_в} \quad (2.10)$$

Таким чином, у табл. 2.11 представлено розрахунок зазначених показників.

За результатами розрахунків ми бачимо, що коефіцієнт оновлення основних засобів за досліджуваний період зменшився з 0,444 у 2016 році до 0,035 у 2018 році. Загалом можна сказати, що зменшення даного показника на 92% є негативною тенденцією, так як це свідчить про скорочення обсягів закупівлі нового обладнання. Проте разом з цим відбулося зменшення показника вибуття основних засобів на 32%, що є позитивною тенденцією та може вказувати на якість закупленого обладнання в розрізі ціни та терміну використання.

Таблиця 2.11

Оцінка показників руху основних засобів

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютний приріст		
				2016 - 2017	2017 - 2018	2016 - 2018
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,444	0,011	0,035	-0,433	0,024	-0,409
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,221	0,151	0,149	-0,070	-0,002	-0,071
Коефіцієнт ліквідності основних засобів	0,513	0,606	0,462	0,094	-0,145	-0,051
Коефіцієнт приросту вартості основних засобів	0,577	-0,139	-0,113	-0,717	0,027	-0,690
Коефіцієнт компенсації вибуття основних засобів	3,618	0,076	0,245	-3,542	0,169	-3,373
Інтенсивність заміни основних засобів	0,643	53,145	12,643	52,502	-40,502	12,000

Коефіцієнт ліквідності основних засобів в період з 2016 р. по 2017 р. зріс з 0,513 до 0,606, що вказувало на введення основних засобів протягом року та являлось позитивною тенденцією. В період з 2017 по 2018 роки даний показник зазнав значного зменшення, а саме скоротився з 0,606 до 0,462. За весь досліджуваний період скорочення даного показника становило майже 10%. Дану тенденцію прийнято вважати негативною, так як вона показує ступінь зношення наявних на підприємстві основних засобів. Таким чином, станом на 2018 рік на підприємстві зношеність активів складає 53,8%.

Коефіцієнт приросту вартості основних засобів вказує на частку введених основних засобів в загальній їх сумі. В нашому випадку за

досліджуваний період його значення зменшилось на 0,69 пунктів та склало - 0,113, що свідчить про те, що зменшення вартості основних засобів в наслідок їх зношення перевищує вартість введених засобів праці, а це в свою чергу негативно впливає на ефективність роботи підприємства в цілому.

Коефіцієнт компенсації основних засобів за своєю суттю близький до коефіцієнта приросту вартості основних засобів. В нашому випадку цей показник зі значення 3,618 у 2016 році зменшився до 0,245, перейшовши межу одиниці та ставши незадовільним для підприємства. Інтенсивність заміни основних засобів в досліджуваний період зросла майже в 2 рази та склала 12,6. Це означає, що на одиницю вартості введених основних засобів припадає 12,6 одиниць вартості залишкових основних засобів. Отже, заміщення старого обладнання на нове відбувається доволі повільними темпами.

Таким чином, аналіз стану використання активів підприємства ТОВ «Гранат» показав основні причини ефективного використання необоротних активів та негативні тенденції, що дає змогу подальшої рекомендації щодо раціонального використання наявних активів.

Відбулося зменшення фондоозброєності у 2018 році, через зменшення вартості основних засобів, що припадає на одного працівника, проте відбулося збільшення фондівіддачі, через збільшення обсягів товарів, що припадає на 1 грн. основних засобів, що свідчить про підвищення вартості використання основних засобів.

На основі проведеного факторного аналізу впливу зміни товарообороту та фондівіддачі на зміну середньорічної вартості основних засобів визначено, що найбільший вплив на скорочення вартості основних засобів мало зменшення показника фондівіддачі на 931 тис. грн.

Що стосується оцінки показників руху основних засобів, то було виявлено недостатність фінансування оновлення основних засобів. Загалом майже за всіма показниками спостерігались негативні тенденції.

Виходячи з проведеної оцінки стану та продуктивності використання необоротних активів підприємства та оцінки факторів впливу можна зробити висновок про необхідність в майбутньому зосередження уваги на поступовому плануванні все більшого обсягу закупівлі основних засобів для збереження та підвищення ефективності їх функціонування. Також важливо звернути увагу на можливості використання інноваційних та передових технологій на підприємстві.

РОЗДІЛ 3

ПЛАНУВАННЯ АКТИВІВ ТОВ «ГРАНАТ»

Сучасний світ, що знаходиться в умовах «економіки знань» потребує від кожного підприємства розуміння необхідності належного управління підприємством, включаючи необхідність постійного пошуку та вдосконалення методів та інструментів менеджменту, їх адаптації до особливостей внутрішнього і зовнішнього середовища.

Зростання швидкості змін умов господарювання та рівня їх непередбачуваності, підвищення агресивності впливу факторів зовнішнього середовища, зростання ризику втрати керованості системи обумовлює необхідність досягнення такого стану на підприємствах, який можна вважати рівноважним і нечутливим до економічних потрясінь, тобто стану економічної безпеки поза залежністю від галузевої приналежності [47, с. 81].

Фінансове планування є частиною загальної фінансової стратегії, що інтегрує в собі перелік основних змістовних характеристик підприємства у досить широкому діапазоні залежно від особливостей його основної діяльності, внутрішньої фінансової структури, обсягу внутрішнього фінансового потенціалу, зовнішнього фінансового середовища та інших умов [48, с. 67].

Важливе місце в системі управління традиційно відводиться фінансовому плануванню, роль якого посилюється в умовах нестабільності

зовнішнього середовища, що характеризується високою динамічністю зміни економічних настроїв та підходів до управління; посиленою конкуренцією, яка має елементи креативності; обмеженістю та ціною джерел фінансування. Але, саме завдяки цьому, відбувається вибір найкращих форм та методів організації фінансово-господарської діяльності задля забезпечення збалансованого фінансового розвитку підприємства, зростання його цінності для усіх зацікавлених сторін [49, с. 219].

Отже, для розвитку підприємства необхідним є складання якісних планів та розробка механізмів, які б дозволили ефективно їх реалізувати.

В таблиці 3.1 (дод. Є) наведено алгоритм розрахунку планових показників Форми №2 використовуючи розрахунково-аналітичний метод планування. Для розрахунку собівартості використано рівень витрат через чистий дохід від реалізації продукції.

Є декілька варіантів планування показника чистого доходу. Можна планувати цей показник на основі прогнозованої зміни обсягу ринку. На нашу думку, в Україні цей показник буде мати високу похибку у зв'язку з постійними змінами в політичній та, як наслідок, економічній ситуації країни. Чистий дохід також рекомендують планувати на основі коефіцієнта еластичності від зміни доходів населення, проте в нашому випадку даний показник не буде впливати на обсяг чистого доходу, так як ТОВ «Гранат» поставляє продукти харчування у навчальні заклади, де кількість учнів, що забезпечується обідами являється сталою величиною і майже не залежить від показника доходів населення. В такому випадку є необхідність подивитись на тенденцію змін даного показника на підприємстві та проаналізувати політику підприємства щодо розширення або звуження діяльності. Так як чистий дохід підприємства мав тенденцію до зростання, то найдоцільнішим на нашу думку є обчислення його планового значення на основі середнього темпу росту. Розрахувавши даний показник ми отримали планове значення чистого доходу на рівні 84012,2 тис. грн., що на 28,6%, тобто на 18671,4 тис.

грн. більше ніж у звітному періоді. Таке значне зростання пояснюється збільшенням чистого прибутку з 2016 р. по 2018 р. на 57,2%.

До складу інших операційних доходів можуть відноситись доходи від реалізації іноземної валюти; виробничих запасів та МШП; доходи від операційної оренди; одержані штрафи, пені та неустойки; відшкодування раніше списаних активів; доходи від списання кредиторської заборгованості та ін. Показник інших операційних витрат включає витрати на дослідження та розробки; собівартість реалізованих виробничих запасів; суму безнадійної дебіторської заборгованості; витрати від знецінення запасів; нестачі й втрати від псування цінностей, визнані штрафи, пеня, неустойка та ін. Щодо планування інших операційних доходів та витрат, то між даними показниками на нашому підприємстві не спостерігається залежності. Показник інших операційних доходів мав тенденцію до падіння, тому доцільним буде провести заходи задля його збереження на рівні, який спостерігався у 2018 році, а саме 120,2 тис. грн. Можливо буде доцільно переглянути договори з постачальниками та поліпшити нагляд за зняттям штрафів та пені. Щодо інших операційних витрат, то загалом рекомендується їх планування тим самим методом, як і інших операційних доходів та залишити їх на рівні 12634,4 тис. грн. Це також буде доцільно з погляду на їх стрімке зростання. На нашу думку необхідно переглянути політику зберігання запасів та найму персоналу що відповідає за доставку товару. Під час проходження практики було помічено факти некомпетентності водіїв, які могли залишити вантажівку з товаром без нагляду та прийти на роботу в нетверезому стані а також значну нестачу товарів на складі, причиною якої могло стати навіть розкрадання. Приділивши увагу даним аспектам роботи ТОВ «Гранат» можна бути досягти припинення росту обсягу інших операційних витрат та збереження рівня операційних доходів.

Собівартість реалізованої продукції складається з виробничої собівартості продукції, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат. Але маючи статистику

минулих періодів ми вже маємо дані щодо того, якою є частка витрат у доходах від реалізації продукції. Собівартість реалізованої продукції невід’ємно пов’язана з чистим доходом від реалізації. Для отримання найточнішого значення ми розраховувати даний показник на основі трьох останніх років. Розрахувавши показник рівня витрат стало зрозуміло, що частка витрат у вартості продукції за досліджуваний період в середньому складала 78,2%. Запланована собівартість продукції таким чином склала 65720,6 тис. грн. та збільшилась на 38,2%, тобто на 18671,4 тис. грн.

Розрахунок показника чистого фінансового результату проводиться шляхом знаходження різниці між доходами та витратами підприємства та вирахуванням з даної суми необхідного до сплати податку на прибуток підприємств, що розраховано на рівні 18%, а отже 1049,9 тис грн. Таким чином, чистий прибуток підприємства на плановий період складе 4782,8 тис. грн., що на 9,2% більше ніж показник звітного періоду.

Отже, для подальших розрахунків визначено, що плановий чистий дохід від реалізації становить 84012,2 тис. грн., що на 28,6% більший за чистий дохід у 2018 році. Собівартість продукції становитиме 65720,6 тис. грн., то ж в плановому періоду можна чекати чистий прибуток у розмірі 4782,8 тис. грн.. за рахунок утримання від падіння обсягу інших операційних доходів, та від зростання обсягу інших операційних витрат через підвищення рівня контролю за дебіторською заборгованістю, що сприятиме зменшенню вартості безнадійних боргів, а також підвищення якості роботи логістичного центру для зменшення вартості псування цінностей.

Для управління активами будь-якого підприємства важливим етапом є обґрунтування потреби підприємства в активах на майбутній період. Поточні активи повинні бути мінімальні, але забезпечувати успішну роботу підприємства. В іншому випадку можуть виникати додаткові витрати і зростають ризики зниження фінансової стійкості. Для аналізу та розрахунку планових показників було взято дані ТОВ «Гранат» за період з 2016 по 2018 роки.

Для визначення планових необоротних активів використовуємо коефіцієнт зносу, а для планових оборотних активів періоди обороту. Базою для розрахунків є планова собівартість реалізованої продукції. Для розрахунку планових показників необоротних активів використано нормативний (прямий) метод планування та розрахунково-аналітичний. В таблиці 3.2 (дод. Ж) наведено алгоритм розрахунку.

Планування основних засобів здійснюється шляхом обчислення зміни первісної вартості та суми зносу. Так як ми бачимо тенденцію до зростання, то доцільним буде планування первісної вартості на основі темпу приросту. Звертаючи увагу на те, що впродовж досліджуваного періоду зростання показника відбувалось «стрибками», на нашу думку необхідним при розрахуванні планових значень є використання саме середнього темпу приросту. Для розрахунку планового зносу необхідно розрахувати норму амортизації як коефіцієнт зносу і використовуючи отримане значення визначити планове значення зносу. У розрахунках планових показників статей оборотних активів використовується чистий дохід від реалізації продукції чи собівартість реалізованої продукції. Це визначається природою окремих статей оборотних активів: для розрахунку показників оборотності за матеріальними оборотними активами (запаси) використовується собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), для інших статей (дебіторська заборгованість, грошові кошти) — чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом може зростати та зменшуватись, проте на нашу думку, взагалі не мати не розрахунків з державою — найкращий варіант при веденні бізнесу. Даний крок доцільно робити задля полегшення ведення наступних розрахунків.

Зменшення суми по статті гроші та еквіваленти при зростанні обсягів діяльності підприємства не є виправданим. Тому варто запропонувати залишити цю суму на рівні останнього року задля забезпечення

платоспроможності а також в можливому збільшити її в майбутніх періодах при необхідності.

Суму витрат майбутніх періодів та інших необоротних активів залишаємо без змін через відсутність інформації щодо майбутніх планів підприємства щодо розвитку який стосується цих двох статей.

Таким чином, після проведених розрахунків визначено, що необоротні активи підприємства ТОВ «Гранат» будуть становити 1529,3 тис. грн., що на 212,8 тис. перевищує показник 2018 року, зростання відбулося за рахунок збільшення основних засобів. Загальну картину змін зображено на графіку 3.1.

Графік 3.1. Динаміка основних показників активу балансу ТОВ «Гранат» з врахуванням планового періоду

Оборотні активи в плановому періоді становлять 30888,3 тис. грн., відбулося збільшення на 7341,8 тис. грн. за рахунок збільшення запасів та дебіторської заборгованості за продукцію. Причиною зростання є великі періоди обороту в плановому періоді. Всього баланс становить 32416,7 тис. грн..

Для порівняння використано економіко-статистичний метод виходячи з коефіцієнта еластичності обсягів оборотних активів і кредиторської заборгованості від обсягу товарообороту. Інформація для розрахунків наведена в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Інформація для розрахунків, тис. грн.

Показник	2017 рік	2018 рік	Абсолютний приріст	Темп приросту
Оборотні активи	17158,0	23546,5	6388,5	37,2
Поточні зобов'язання	10622,9	18834,2	8211,3	77,3
Товарооборот	54255,1	65340,8	11085,7	20,4

Розрахуємо коефіцієнт еластичності обсягів оборотних активів і кредиторської заборгованості:

$$K_{el} = \frac{\Delta OA}{\Delta TO} \times \frac{TO_{2017}}{OA_{2017}} \quad (3.1)$$

де ΔOA , ΔTO - приріст обсягу відповідно оборотних активів та товарообороту;

OA_{2017} , TO_{2017} - відповідно обсяги оборотних активів та товарообороту у 2016 році.

Таким чином, коефіцієнт еластичності обсягу оборотних активів від зміни обсягу товарообороту становитиме:

$$K_{el OA} = \frac{6388,5}{11085,7} \times \frac{54255,1}{17158,0} = 1,82$$

Аналогічно розраховуємо коефіцієнт еластичності обсягу кредиторської заборгованості від зміни обсягу товарообороту:

$$K_{el KЗ} = \frac{8211,3}{11085,7} \times \frac{54255,1}{10622,9} = 3,78$$

Виходячи з того, що виявлена залежність у майбутньому періоду зберігається, розраховуємо плановий обсяг оборотних активів. Їх обсяг розраховується наступним чином:

$$OA_{пл} = \frac{OA_{зв} \times (100 + K_{el OA} + Tnp_{то})}{100} = \frac{23546,5 \times (100 + 1,82 + 20,4)}{100} = 28786,7 \text{ тис. грн.}$$

де $Tnp_{то}$ – плановий темп приросту обсягу товарообороту, який становить 20,43%.

Таким чином, приріст обсягу оборотних активів у плановому періоді становитиме:

$$28786,7 - 23546,5 = 5240,2 \text{ тис. грн.}$$

Даний приріст підприємство ТОВ «Гранат» може профінансувати за допомогою двох джерел: збільшення кредиторської заборгованості та власних фінансових ресурсів, а саме – нерозподіленого прибутку. Додатковий обсяг кредиторської заборгованості можна розрахувати, виходячи із збереження залежності, що склалась у звітному періоді між обсягами кредиторської заборгованості та обсягом товарообороту. Додатковий обсяг кредиторської заборгованості розраховується наступним чином:

$$\Delta KZ_{nl} = 1017,3 \text{ тис. грн.}$$

Отже, за рахунок приросту обсягу кредиторської заборгованості підприємство може профінансувати 1017,3 тис. грн.. приросту обсягу оборотних активів. Іншу частину воно може профінансувати за рахунок інших джерел.

Для успішного управління активами необхідне визначення потреби підприємства в кожному виді активів та оцінки ефективності запланованого обсягу необхідних ресурсів. Для цього проведено планування пасивів підприємства ТОВ «Гранат» для визначення співвідношення між активами та пасивами. Для планування власного капіталу використано коефіцієнт капіталізації, а для планування поточних зобов'язань і забезпечення періоди обороту кредиторської заборгованості. (табл. 3.4, дод. 3).

Планування показників пасиву починається зі сталих показників, зміна яких проводиться лише через внесення змін у статут підприємства. Такими є суми зареєстрованого, додаткового та резервного капіталу, що на плановий період перекосямо без змін.

Планування нерозподіленого прибутку відбувається з використанням коефіцієнта капіталізації, що склався у звітному періоді. Таким чином буде зрозуміло, яку частину чистого прибутку підприємство використає для подальшого розвитку.

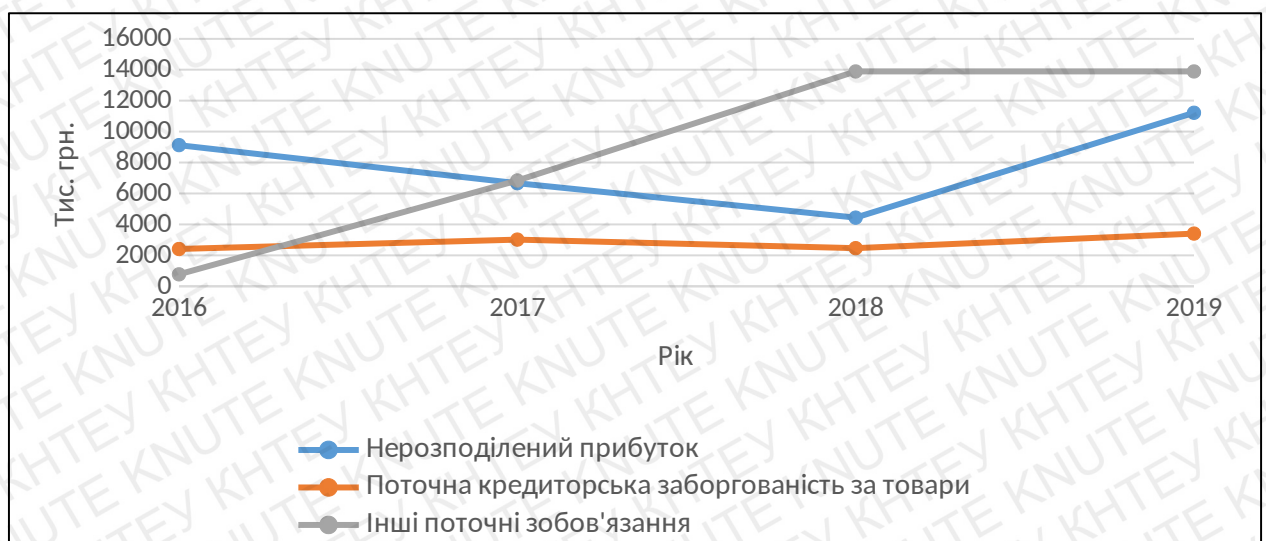
Планування нерозподіленого прибутку відбувається з використанням коефіцієнта капіталізації, що склався у звітному періоді. Таким чином буде зрозуміло, яку частину чистого прибутку підприємство використає для подальшого розвитку.

Показник короткострокових кредитів банків можна розраховувати за періодом обороту, проте в попередніх роках ми прослідковуємо відсутність даного виду кредиту, та вважаємо, що підприємство зможе повністю виплатити його, знову повернувшись до нульового значення.

Обсяг поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи і послуги розраховуємо через показник періоду обороту спираючись на значення собівартості за звітний період. Даний метод використовує дані підприємства для формування планових показників на основі реальних обсягів діяльності.

Щодо інших поточних зобов'язань, то найбільш ймовірно, що більшу частину тут складають розрахунки за одержаними авансами. Тут ведеться облік одержаних авансів під поставку матеріальних цінностей або під виконання робіт, а також суми попередньої оплати покупцями і замовниками рахунків постачальника за продукцію і виконані роботи.

Основні зміни в пасиві балансу зображено на графіку 3.2.

Графік 3.2. Динаміка основних показників пасиву балансу ТОВ «Гранат» з врахуванням планового періоду

Дослідження забезпечення підприємства активами є дуже важливим, оскільки нестача джерел фінансування може вплинути на безперервність діяльності підприємства та зумовити скорочення його обсягу діяльності. Від співвідношення власного та позикового капіталу, який використовується у процес вкладання в оборотні кошти, залежить фінансова стійкість та рентабельність підприємства.

Найбільш розповсюдженими джерелами формування оборотних активів є: власний капітал підприємства; довгостроковий фінансовий кредит; короткостроковий фінансовий кредит; товарний (комерційний) кредит; внутрішня кредиторська заборгованість підприємства та інші джерела фінансування. Порівнюючи обсяги оборотних активів та джерел фінансування підприємства ТОВ «Гранат» на плановий період, помітна негативна динаміка: наприкінці періоду дослідження більша частина оборотних активів фінансується за рахунок поточних зобов'язань. Від'ємне значення власного капіталу свідчить, що навіть певна частка необоротних активів фінансується за рахунок короткострокового позикового капіталу. Для покращення ситуації запропоновано програму забезпечення підприємства ТОВ «Гранат» активами, за основу якої підприємство може забезпечити політику управління оборотними активами (рис. 3.1).

1. Виявлення потреби у забезпеченні активів джерелами фінансування у плановому періоді

2. Аналіз забезпеченості покриття приросту активів власними коштами

3. Визначення обсягу необхідних коштів для фінансування обсягу планових витрат

4. Вибір найефективнішого варіанту залучення необхідних коштів

5. Контроль за використанням залучених коштів

Рис. 3.1 Програма забезпечення підприємства ТОВ «Гранат» активами у плановому періоді [авторська робота]

Для забезпечення високого рівня фінансової стійкості підприємства при фінансуванні повинні використовувати власний капітал. [51, с. 109–110].

Проте, в нашому випадку, для покриття різниці активу та пасиву балансу в розмірі 2009,9 тис. грн. підприємству пропонується отримати банківський кредит. Банківський кредит – це будь-яке зобов’язання банку надати певну суму грошей, будь-яка гарантія, будь-яке зобов’язання придбати право вимоги боргу, будь-яке продовження строку погашення боргу, що надано в обмін на зобов’язання боржника щодо повернення заборгованої суми, а також на зобов’язання на сплату процентів та інших зборів із такої суми [52]. Незважаючи на те, що кризові явища в економіці практично підірвали фінансову стійкість більшості вітчизняних підприємств, унаслідок чого різко скоротилася кількість надійних позичальників, кредитні операції залишаються головним видом активних операцій комерційних банків [53, с. 235].

Розглянемо 2 альтернативні варіанти укладення кредитних угод, для яких згруповано вихідні дані (табл. 3.5):

Таблиця 3.5

Умови надання кредиту

Назва банку	Ставка відсотку	Виплати	Строк
«Приватбанк» [54]	20,0%	Щомісячно	1 рік
«Отр банк» [55]	26,5%	Щоквартально	1 рік
Середньоринкова ставка для малих підприємств [56]	20,3%	-	-

Для обґрунтування вибору найефективнішого варіанта кредитування використовуємо показник грант-елемент, який має вигляд:

$$\Gamma_e = 1 - \frac{TB_{нк}}{TB_{ср}} \quad (3.2)$$

де: $TB_{нк}$ – теперішня вартість позикових коштів, залучених у конкретного банка-кредитора;

$TB_{ср}$ – теперішня вартість позикових коштів, залучених на середньо ринкових умовах.

У даному випадку теперішня вартість позикових коштів ($TB_{нк}$) розраховується шляхом дисконтування виплат процентів, що сплачуються відповідно до умов позики, та виплат основної суми боргу:

$$TB_{нк} = \sum \frac{B_t}{(1+i)^t} \quad (3.3)$$

де i – ставка дисконтування, середній темп інфляції - 1,5% [44].

n – строк позики;

B_t – сума виплат в період t .

Розрахуємо дані показника грант-елементу (табл. 3.6.)

Також зазначимо, що середньозважений рівень доходності державних облігацій на 2019 рік складає 17.95% [57].

Таблиця 3.6

**Теперішня вартість позикових коштів залежно від їх залучення з
альтернативних джерел, тис. грн.**

Квартал/ місяць	Відсоткова ставка, %			Вартість, тис. грн.			Теперішня вартість, тис. грн.		
	ПБ	ОТП	Ринок	ПБ	ОТП	Ринок	ПБ	ОТП	Ринок
1	1	1,67		1,69	33,50		34,00	33,00	33,50
	2	1,67		1,69	33,50		34,00	32,52	33,01
	3	1,67	6,63	1,69	33,50	133,16	34,00	32,04	32,52
2	4	1,67		1,69	33,50		34,00	31,57	32,04
	5	1,67		1,69	33,50		34,00	31,10	31,57
	6	1,67	6,63	1,69	33,50	133,16	34,00	30,64	31,10
3	7	1,67		1,69	33,50		34,00	30,19	30,64
	8	1,67		1,69	33,50		34,00	29,75	30,19
	9	1,67	6,63	1,69	33,50	133,16	34,00	29,31	29,75
4	10	1,67		1,69	33,50		34,00	28,88	29,31
	11	1,67		1,69	33,50		34,00	28,45	28,88
	12	1,67	6,63	1,69	33,50	133,16	34,00	28,03	28,45
Усього		X	X	X	X	X	365,48	477,84	370,96

Виходячи з проведених розрахунків маємо наступні значення грант-елементів:

$$Г_{e(\text{Приватбанк})} = 1 - \frac{365,48}{370,96} = 0,0148$$

$$Г_{e(\text{ОТП})} = 1 - \frac{477,84}{370,96} = -0,2880$$

Тепер можна провести експертизу залучення кредитних ресурсів, враховуючи те, що найкращим з альтернативних варіантів кредитування являється той, за якого значення грант-елемента становить найбільше позитивне значення.

Тобто більш ефективним і вигідним являється залучення позикових коштів у банку «Приватбанк», оскільки в даному випадку кредитні ресурси коштують дешевше на 1,48 %, ніж залучені на середньоринкових умовах.

Після обрання найкращого варіанта залучення коштів підприємство повинно проводити контроль та управління ними для забезпечення необхідного обсягу активів на плановий період. В таблиці 3.7 (дод. II) наведений плановий баланс після залучення коштів до ТОВ «Гранат».

Отже, залучення банківського кредиту, допоможе урівноважити значення показників активів та пасивів балансу ТОВ «Гранат». За рахунок даних заходів можливо покрити дефіцит пасивів у плановому періоді на 2009,9 тис. грн. Проте, дослідження показало, що підприємству необхідно переглянути політику управління дебіторською заборгованістю, яка має тенденцію до стрімкого зростання.

Розробка системи стимулювання прискорення погашення дебіторської заборгованості залежить від позиції підприємства на ринку, від ступеня освоєння певного сегменту ринку, завоювання нових клієнтів тощо. Важливе значення при обґрунтуванні розміру надання знижок покупцям-дебіторам також має і врахування стратегічних цілей та розміру підприємства, що реалізує продукції на умовах комерційного кредиту [58, с. 131].

Для оцінювання рівня ефективності управління дебіторською заборгованістю протягом досліджуваного періоду ми дослідили її структуру. Результати дослідження представлені у таблиці 3.8

Таблиця 3.8

Аналіз структури поточної дебіторської заборгованості

Показник	2016 р.		2017 р.		2018 р.	
	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	881,85	15,93	640,20	9,41	5476,80	56,81
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	13,25	0,24	12,30	0,18	0,20	0,00
Інша поточна дебіторська заборгованість	4640,90	83,83	6154,15	90,41	4162,90	43,18
Всього дебіторська заборгованість	5536,00	100,00	6806,65	100,00	9639,90	100,00

Таким чином, протягом 2016 та 2017 років найбільшу частку мала інша дебіторська заборгованість, а саме 83,83% та 90,41%. У 2018 році найбільшу частку склала дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги 56,81%. Інша поточна дебіторська заборгованість відійшла на другий план та склала всього 43,18%.

Для проведення подальшої оцінки управління поточною дебіторською заборгованістю необхідно розрахувати суму ефекту від інвестування коштів у дебіторську заборгованість (E) та коефіцієнт ефективності інвестування коштів у дебіторську заборгованість ($KE_{дз}$) за формулами:

$$E = ЧП_{дз} - ВО_{дз} - В_{дз} \quad (3.4)$$

$$KE_{дз} = \frac{E}{ДЗ_{ГРПсер}} \quad (3.5),$$

де:

ЧП_{дз} – чистий прибуток від інвестування коштів у дебіторську заборгованість;

ВО_{дз} – витрати із обслуговування дебіторської заборгованості;

В_{дз} – прямі втрати від непогашених дебіторської заборгованості;

ДЗ_{ГРПсер} - середня дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги.

Результати розрахунків наведені у таблиці 3.9.

Таблиця 3.9

Оцінка ефективності управління поточною дебіторською заборгованістю

Показник	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Абсолютн е відхилення
Сума ефекту від інвестування коштів у дебіторську заборгованість, тис. грн.	1157,53	1126,87	925,11	-232,42
Коефіцієнт ефективності інвестування коштів у дебіторську заборгованість	0,21	0,17	0,10	-0,11

Отже, ефективність управління дебіторською заборгованістю за досліджуваний період скоротилась на 11% зупинившись на позначці 10%.

Щодо проблеми зростання інших операційних витрат, то ми бачимо необхідним впровадження системи безперервного контролю за складовими приміщеннями та вантажними машинами.

Для впровадження даної системи, за нашими розрахунками, необхідно закупити та встановити 6 відеокамер та забезпечити GPS-трекерами 10 водіїв. Також доцільно прийняти на роботу диспетчера камер відеонагляду,

що буде передивлятися усі записи та фіксувати правопорушення. Сума коштів для впровадження системи контролю зазначена в таблиці 3.10.

Таблиця 3.10

Бюджет впровадження системи контролю збереження запасів та товарів

№	Найменування	Кількість, шт.	Вартість за 1 шт., грн.	Вартість усього, грн.
1.	IP відеокамера Dahua DH-IPC-A35P [59]	6	3360	20160
2.	Послуга монтування відеокамер [60]	6	270	1620
3.	Послуга налаштування програмного забезпечення та підключення камер [61]	6	50	300
4.	Послуга прокладки електроживлення для камер [60]	1	300	300
5.	GPS-трекер [61]	10	2105	21050
6.	Оплата заробітної плати оператору камер відеонагляду, рік	1	96000	96000
Σ	Всього	-	-	139430

Що стосується камер відеоспостереження, то, переглянувши наявні в інтернет магазинах варіанти, ми прийшли до висновку, що камера повинна бути типу, який підходить для внутрішніх приміщень, при цьому вона має бути обладнана мікрофоном, системою під'єднання до мережі Wi-Fi та містити комірку для карти пам'яті у разі будь-яких збоїв передачі даних. Вибираючи камеру також варто звернути увагу на якість зображення, адже нам важливо не лише виявити факт правопорушення, але й знайти винних [59]. Саме тому була вибрана камера з можливістю запису відео якістю 1080p. Такі умови задовольняла камера Dahua DH-IPC-A35P.

Розміщення даних камер буде по всій площі будівлі, а саме: одна камера в зоні завантаження вантажівок, 2 камери в зоні офісних приміщень, де також частково зберігаються запаси та 3 камери у власне складське приміщення.

Оператора камер відеонагляду планується прийняти на роботу із зарплатнею у 8 тис. грн. у місяць, що в свою чергу складе 96 тис. грн. в рік. В обов'язки даного співробітника буде входити обслуговування системи відеонагляду, перегляд записів, фіксація правопорушень та будь-яких

інцидентів а також звітування перед керівництвом підприємства про проведену роботу та складання місячних звітів.

Щодо відслідковування переміщень вантажівок, то для таких цілей було обрано GPS-трекер Teltonika FM 1111. Він дозволяє відслідковувати пересування транспорту в режимі онлайн на будувати карту пересувань об'єкта та коштує 2105 грн. Його планується встановити у 10 автомобілях компанії.

Отже, загальна вартість впровадження та встановлення системи у плановому періоді складе 139,43 тис. грн. При цьому завдяки впровадженню даної системи планується зменшити обсяг інших операційних витрат принаймні на 30%. Отож результати впровадження проекту представлено у таблиці 3.11.

Таблиця 3.11

Розрахунок результатів впровадження системи контролю збереження запасів та товарів у плановому періоді

Показник	Значення до впровадження системи, тис. грн.	Значення після впровадження системи, тис. грн.
Витрати на впровадження системи	-	139,4
Інші операційні витрати	12634,4	8844,1
Разом витрати (з врахуванням витрат на реалізацію проекту та економію від його впровадження)	78355,0	74704,1
Разом доходи	84187,6	84187,6
Фінансовий результат до оподаткування	5832,6	9483,5
Чистий прибуток	4782,8	7776,5

Отже, завдяки впровадженню проекту ми вже в першому році використання зможемо побачити результат у вигляді збільшення чистого прибутку на 2993,7 тис. грн. В свою чергу дані кошти можна буде використати для оновлення основних засобів підприємства.

Отже, при проведенні планування активів та пасивів підприємства ТОВ «Гранат» виявлено невідповідність між плановими показниками балансів по

активах і пасивах. А саме, баланс по активах перевищує баланс по пасивах на 2009,9 тис. грн.. Така ситуація може бути спричинена:

1. Зростанням витрат на зберігання надлишків запасів.
2. Відмовою боржників від оплати.
3. Істотне зменшення реальної вартості дебіторської заборгованості і грошових засобів через інфляцію та зростання суми непокритого збитку.

Ця ситуація може призвести до проблем з ліквідністю та платоспроможністю підприємства ТОВ «Гранат». Необхідно розробити програму забезпечення підприємства активами на плановий період.

За умови використання кредитних коштів та впровадження нового проекту, ТОВ «Гранат» зможе досягти поліпшення стану активів підприємства шляхом оновлення основних засобів та недопущення погіршення основних показників діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Планування активів є однією зі складових управлінської політики будь-якого підприємства, оскільки дає можливість на основі прогнозних значень виявити суттєві відхилення та запровадити ефективне їх управління. Класифікація активів дає можливість виявити особливості кожної групи, специфіку їх планування та використання. Для підприємства торгівлі характерним є переважання оборотних активів над необоротними.

При аналізі використовують вартісні та натуральні одиниці виміру активів. Це дає можливість визначити фактори впливу на обсяг та структуру оборотних та необоротних активів підприємства. Основні дві групи чинників впливу: внутрішні та зовнішні. На фактори зовнішнього середовища, а саме політичні, загальноекономічні та інші, підприємство впливати не може. Проте на внутрішні фактори підприємство впливає на пряму. До них відносять товарооборот, рентабельність основних засобів, фондівіддача, при наявності нормативних значень і т. д.

Управління активами - це процес, що є частиною стратегії підприємства який пов'язаний з формуванням відповідного до діяльності підприємства обсягу активів, їх фінансуванням, а також оптимізацією їх структури. Воно підпорядковується відповідним принципам, серед яких принципи взаємопов'язаності, своєчасності, координації, безперервності та ін. Наразі основними підходами до управління активами є організаційний, технологічний, ресурсний та збалансованих показників.

Різні методи планування дають змогу визначити оптимальну можливість господарської діяльності підприємства на плановий період. Процес планування складається з багатьох етапів. По-перше, формується інформаційна база на основі фінансової та управлінської звітності. По-друге, планується чистий дохід та собівартість продукції, далі на основі цих показників здійснюється планування необоротних активів та оборотних активів через періоди обороту. Під час планування дуже важко користуватися одним методом. В даній випускній кваліфікаційній роботі використано розрахунково-аналітичний, факторний та нормативний методи планування. Все це дало змогу всебічно проаналізувати та запланувати основні групи оборотних та необоротних активів. Також проведено планування пасиву балансу, оскільки необхідно визначити, на основі яких коштів підприємство ТОВ «Гранат» може забезпечити приріст активів у плановому періоді.

Здійснивши аналіз обсягу та структури активів підприємства ТОВ «Гранат» встановлено, що за 2016-2018 роки відбулося збільшення майна за рахунок збільшення вартості оборотних активів на 67,5%. Такі зміни відбулись через збільшення переважно запасів та дебіторської заборгованості 10 та 5 разів відповідно. Коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних коштів у 2018 році становив 17,9, що оцінюється позитивно, оскільки може свідчити про збільшення ліквідності балансу.

Аналіз рівня забезпеченості підприємства ТОВ «Гранат» оборотними активами виявив, що за період з 2016 по 2018 роки спостерігається значна

зміна у інвестування оборотних активів. В загальному коефіцієнт інтенсивності склав – 1,82. Це свідчить про неефективну політику інвестування, оскільки темп зростання товарообороту є меншим темп зміни запасів та дебіторської заборгованості.

За результатами розрахунку показників ефективності використання оборотних активів ТОВ «Гранат» встановлено, що підприємство неефективно використовує свої оборотні активи, оскільки показники оборотності спадали за досліджуваний період. Покращення відбулось за рівнем завантаженості оборотних коштів. У 2018 році для отримання 1 гривні чистого доходу від реалізації продукції підприємство використовувало оборотні активи в обсязі 0,36 грн.

Проблемним є показник операційного циклу, оскільки у 2018 році він становив 144 дні. Рекомендується перегляд політики управління дебіторської заборгованості. Зниження середнього періоду погашення дебіторської заборгованості дозволить знизити операційний цикл.

Важливим етапом дослідження є характеристика ліквідності підприємства ТОВ «Гранат». У 2018 році ситуація на підприємстві погіршилась, оскільки значення показників відійшли від нормативних. Коефіцієнт швидкої ліквідності станом на 2018 рік становив 0,61, це означає, що на кожну гривню поточної заборгованості підприємство має лише 0,61 коп. ліквідних активів. Проте коефіцієнт покриття свідчить про те, що підприємство здатне своєчасно погашати борги.

Використовуючи розрахунково-аналітичний, нормативний та економіко-статистичний методи планування було проведено планування активів та пасивів на плановий 2019 рік. На плановий 2019 рік планується отримання чистого доходу в розмірі 84 млн. грн. та прибутку 4,8 млн. грн. При цьому показник необоротних активів становитиме 1528,3 тис. грн., а оборотних 30888,3 тис. грн. найбільше за рахунок зростання запасів та дебіторської заборгованості.

Через перевищення обсягу активів над пасивами було розраховано та визначено найкраще джерело фінансування, а саме банківський кредит. Таким чином плановий показник балансу склав 32416,7 тис. грн. Альтернативою банківському кредиту є впровадження системи контролю.

Надалі підприємство ТОВ «Гранат» повинно проводити контроль за використанням залучених коштів для забезпечення необхідного приросту активів у плановому 2019 році. Саме ефективне управління активами може дати значну конкурентну перевагу та забезпечити розширення діяльності більшості суб'єктів господарювання в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І.О. Управління активами. // Київ: «Ніка-Центр».- Вип 6. – 2000 р. – 720с.
2. Причепа І. В. Теоретичні засади управління активами підприємства / І. В. Причепа // Економічний простір. – 2012. - №60. – с. 249 – 257
3. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_004
4. Скоробогатова В. Сутність категорії «активи»: аналіз наукових джерел// Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2018.- № 1(39). – С.338-348
5. Шматковська, Т. О. До проблемних аспектів аналітичного забезпечення процесу управління оборотними активами підприємства [Текст] / Т. О. Шматковська, Я. Л. Міцкевич // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М.М. Палінчак. – Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2016. – Вип. 7, Ч. 2. – С. 112–115

6. Шаповал Г.М. Вартісно-орієнтований підхід до управління оборотними активами корпоративних будівельних підприємств // Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості No1(1). – Харків, 2017. - С.130–134
7. П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>
8. Мазаракі А.А. та ін. Економіка торговельного підприємства: Підручник для вузів/ Під ред. проф. Н.М. Ушакової. – К.: Хрещатик, 1999. – 800 с.
9. П(С)БО 2 «Баланс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0396-99>
10. Тігова Т.М., Селіверстова Л.С., Процюк Т.Б. Аналіз фінансової звітності. : навч. посібник. - К.: Центр навч. л-ри, 2012 - 268с.
11. Янковий О.Г. Фактори формування прибутку підприємств / Янковий О.Г., Кошельок Г.В. // Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. статей. / Ред. Зверяков М.І. та ін. Вип. 43. – Одеса: ОДЕУ. – 2011. – С. 298- 305.,
12. Кошельок Г.В. Факторні моделі грошових потоків підприємства /Кошельок Г.В., Степанова І.В. // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. –2014. – №5-6. – С. 161-171.
13. Орлова К. Удосконалення методики аналізу зовнішнього середовища промислових підприємств/ К. Орлова // «Молодий вчений». – 2015. - №2(17). – С. 205-208
14. Onipe A. Yahaya urrent Assets Management and Financial Performance: Evidence from Listed Deposit Money Banks in Nigeria // International Journal of African and Asian Studies.- Vol.13, 2015.- p. 45-57.
15. Nobanee, Haitham and Abraham, Jaya, Current Assets Management of Small Enterprises (May 17, 2015). Nobanee, H., Abraham, J. (2015) Current Assets Management of Small Enterprises. Journal of Economic Studies, 42(4).. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2970189> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2970189>

16. Demchenko T. A., Mykhailovyna S. O. Accounting organization and presentation of information on the current assets in the enterprise statement. Економічні горизонти. 2019. № 1(8). С. 4–13.
17. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
18. Власова Н.О. Чинники формування оборотних активів підприємств роздрібно́ї торгівлі /Н.О. Власова, О.В. Михайлов, М.В. Чорна. // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №8(134). – С. 156–163.
19. Крута Л. Оцінка впливу структури оборотних активів на ділову активність підприємства/ Л. Крута // «Управління розвитком». – 2014. - № 15(178). – С. 144-148.
20. Кондратюк О. І. Ризики пов'язані з управлінням активами підприємства / О. І. Кондратюк, О. А. Роденко, Ю-У. Б. Івасенко // Стратегії, проблеми та розвиток економічних систем в умовах глобальної нестабільності. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Миколаїв, 12 жовтня 2019 р.). – Миколаїв : ММІРЛ ВНЗ «Університет «Україна», 2019. – с. 41-45
21. Зубко Т.Л. Система показників оцінки оптимальності стратегічних рішень / Т.Л. Зубко, Н.М. Новікова // Економіка, фінанси, право. №5. 2017. С. 12 – 17.
22. Власова Н.О. Управління оборотними активами в підприємствах роздрібно́ї торгівлі: монографія / Н.О. Власова та ін. – Харків: ХДУХТ, 2014. – 258 с.
23. Ситник Г.В. Система управління ефективністю операційної діяльності підприємства / Г.В. Ситник, Н.М. Архіпов // Проблеми економіки. – 2018. - №1. – С. 223 – 230.
24. Мартиненко В.П. Прогресивні підходи до управління оборотними активами промислових підприємств / В.П. Мартиненко, Н.В. Легеза //

Сучасні проблеми економіки і підприємництва.- No 18,- 2016.- С. 225–229.

25. Омельченко Л. С. Збалансована система управління оборотними активами промислових підприємств / Л. С. Омельченко, І. В. Піскульова // Економічний простір. - 2015. - № 93. - С. 241-249.
26. Черкашина Т. В. Особливості нарахування амортизації та зносу основних засобів у бюджетних установах за новими стандартами // Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія», - 30 червня 2017 року, м. Тернопіль. - С.158-161
27. Маджара Л. Управління соціально-економічним розвитком в умовах глобалізації / зб. тез наук.-практ. конф. [м. Івано-Франківськ, 31 трав. 2016 р.] / редкол. : Г. І. Ляхович, Л. І. Михайлишин, І. В. Пилипів [та ін.] : відп. за вип. Г. І. Ляхович. - Івано-Франківськ : ІФННІМ ТНЕУ,- 2016. - С. 55-57.
28. Роденко О. А. Підходи до управління активами підприємства // «Економіка та фінанси підприємства», Ч. 2. – К.: КНТЕУ, 2019. – с. 120-125
29. Monika Bolek, Return on current assets, working capital and required rate of return on equity // Financial Internet Quarterly „e-Finanse” 2014, vol. 10/nr 2, p. 1-10
30. Сердюков К. Роль фінансового планування и прогнозування в забезпеченні фінансової стійкості підприємства// Великий Ю., Лесникова К.// Економіка і суспільство. – 2017. - №11. - С. 277-282
31. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2012. – 554 с.
32. Ястребова О., Методика фінансового планування та прогнозування на підприємстві/ О. Ястребова // Інвестиції: практика та досвід.-2012.- № (1).-С. 75-78.

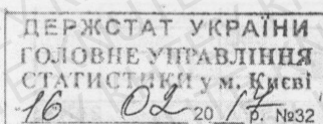
33. Ситник Г. Поточне фінансове планування в системі управління підприємством торгівлі/ Г. Ситник// Економічний простір. – 2014. - №83. - С. 218-233
34. Сороківська М. Фінанси підприємств : навч. посібник / М. В. Сороківська, Т. Я. Андрейків. – Л.: вид-во ЛКА, 2015. – с. 288.
35. Шурпенкова Р. К. Прогнозування фінансового стану та розміщення фінансових ресурсів суб'єкта господарської діяльності / Р. К. Шурпенкова // Вісник Університету банківської справи. - 2015. - № 1. - С. 31–36. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2015_1_7
36. Побережець О. В. Оцінка методів планування результатів діяльності промислового підприємства / О. В. Побережець // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. - 2016. - Т. 15, вип. 2. - С. 73-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2016_15_2_7
37. Бурдейна Л. І. Особливості застосування балансових моделей в економіко-математичному моделюванні аграрної галузі / Л. І. Бурдейна // Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. - 2017. - № 9. - С. 114-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efmapnp_2017_9_11
38. Ксьондз С./ Роль фінансового планування в сучасних умовах господарювання/ С. Ксьондз // Вісник Хмельницького національного університету. – 2016. - № 4(2). - С.120-124
39. Базілінська О. Я. Фінансовий аналіз : теорія та практика : навч. посіб. / О. Я. Базілінська. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
40. Момот Т. В. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий аналіз» / Т. В. Момот. – Х. : ХНАМГ, 2010. –183 с
41. Олініченко К.С. Управління товарними запасами підприємств роздрібної торгівлі: монографія/ К. С. Олініченко. –Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2017. –211с.

42. Зубко Т.Л. Вплив інвестиційної активності на безпеку активів / Т. Л. Зубко, О. А. Роденко // Маркетинг і менеджмент в системі національних і світових економічних інтересів: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (21 січня 2019 року). – Кривий Ріг: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2019. – с. 59-61
43. Букріна, К. А. Аналіз джерел формування та напрямків інвестування оборотних коштів торговельних підприємств [Текст] / Катерина Андріївна Букріна // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. –Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. –Том 21. –№ 2. –С.42-47.
44. Про затвердження Методики проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>
45. Про затвердження Положення про порядок формування і використання резерву для відшкодування можливих втрат за позиками комерційних банків [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0471500-97>
46. Лігоненко Л.О., Височин І.В. Економіка торговельного підприємства: методика розв'язання практичних завдань навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, І.В. Височин. - К. : Київ. нац. торг.екон. ун-т, 2010. - 456 с.
47. Гуляєва Н. М. Економічна безпека та стабільне функціонування підприємства / Н. Гуляєва, І. Вавдійчик // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2017. - № 4. - С. 79–88.

48. Блакита Г. Систематизація видів фінансової стратегії торговельних підприємств / Г. Блакита // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2009. - № 6. - С. 67-77.
49. ЗАКОН УКРАЇНИ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю <https://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>
50. Ситник Г. В. Поточне фінансове планування в системі управління підприємством торгівлі / Г. В. Ситник // Економічний простір. - 2014. - № 83. - С. 218-233.
51. Филипенко О./ Систематизація джерел фінансування оборотних активів підприємств торгівлі/ Мілаш І., Филипенко О.// Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2012. - С. 105–113
52. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 07.12.2000 № 2121-III. Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> Офіційний сайт «Приватбанк» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://privatbank.ua/ru/business/vozobnovl-ajemaja-kreditnaja-linija>
53. Трач С. Банківське кредитування в Україні: вітчизняний та міжнародний досвід США й Великої Британії / С. Трач // Наук. вісн. нац. акад. внутрішніх справ. - 2014. - № 4. - С.233–244
54. Офіційний сайт «Приватбанк» [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://privatbank.ua/ru/business/vozobnovl-ajemaja-kreditnaja-linija>
55. Офіційний сайт «Отп банк» [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://ru.otpbank.com.ua/big-corporate/products-financing/main-structured/stock-financing.php>
56. Середньоринкова ставка кредиту для малих підприємств [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=2ahUKEwjQkdH91u7iAhUmAhAIHc7fDI8QFjABegQIAxAC&url=https%3A%2F%2Fbank.gov.ua%2Ffiles%2F4-Financial_markets.xls&usg=AOvVaw1POGpYHYNrp7NV6Lf9ORYm

57. Серезньозважений рівень дохідності державних облігацій на 2019 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://bank.gov.ua/control/uk/bonds/list>
58. Новікова Н. М. Економічне обґрунтування надання знижок покупцям-дебіторам / Н. М. Новікова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 7(3). - С. 131-133.
59. Інтернет магазин «Безпека» [Електронний ресурс].-Режим доступу: <https://bezpeka.com.ua>
60. Послуги з монтажу камер відеонагляду та їх налаштування [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://video-safety.com/videonablyudenie-na-sklade.html>
61. Інтернет магазин Wust [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://wust.in.ua/oborudovanie/#service91474>

Додаток А

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ суб'єкта малого підприємництва

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Гранат" за ЄДРПОУ 21620913
Територія м.Київ, Дніпровський район за КОАТУУ 8036600000
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ 240
Вид економічної діяльності Оптова торгівля фруктами та овочами за КВЕД 46.31
Середня кількість працівників, осіб 26
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон: 02094, м. Київ, вул. Краківська, буд. № 18-А, (044) 292-82-64

1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	914,9	1 945,1
первісна вартість	1011	1 784,2	3 207,9
знос	1012	(869,3)	(1 262,8)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	914,9	1 945,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	1 006,6	1 063,9
у тому числі готова продукція	1103	947,4	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	1 397,4	366,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1,9	24,6
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	24,6
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 820,5	6 461,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 833,9	3 096,6
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	2 766,8	3 282,0
Усього за розділом II	1195	13 827,1	14 294,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	14 742,0	16 239,8

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 441,4	1 441,4
Додатковий капітал	1410	148,3	148,3
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 229,9	11 024,3
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	8 819,6	12 614,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 956,2	2 863,9
розрахунками з бюджетом	1620	2 467,5	534,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	967,1	-
розрахунками зі страхування	1625	26,0	21,8
розрахунками з оплати праці	1630	52,2	82,2
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 420,5	123,8
Усього за розділом III	1695	5 922,4	3 625,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	14 742,0	16 239,8

**2. Звіт про фінансові результати
за 2016 р.**

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	41 578,4	49 068,8
Інші операційні доходи	2120	491,5	565,4
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	42 069,9	49 634,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(30 045,9)	(39 652,2)
Інші операційні витрати	2180	(7 396,7)	(2 951,9)
Інші витрати	2270	-	(692,9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(37 442,6)	(43 297,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	4 627,3	6 337,2
Податок на прибуток	2300	(832,9)	(1 140,7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	3 794,4	5 196,5

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Білокриницька К.М.

(ініціали, прізвище)

Курій О.М.

(ініціали, прізвище)

Додаток Б

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Гранат"	Дата (рік, місяць, число)	Коди
Територія	м. Київ, Деснянський р-н	за ЄДРПОУ	2018 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	21620913
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля фруктами й овочами	за КОПФГ	8036600000
Середня кількість працівників, осіб	28	за КВЕД	240
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		46.31
Адреса, телефон	вулиця Краківська, буд. 18-А, м. Київ, 02094		2921146

1. Баланс на 31 грудня 2017 р.

Актив	Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	1 945,1	1 498,2
первісна вартість	1011	3 207,9	3 244,5
знос	1012	(1 262,8)	(1 746,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 945,1	1 498,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 063,9	9 103,6
у тому числі готова продукція	1103	-	9 053,9
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	366,3	914,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 461,3	5 847,0
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 096,6	3 813,9
Витрати майбутніх періодів	1170	-	212,5
Інші оборотні активи	1190	3 760,4	130,2
Усього за розділом II	1195	14 748,5	20 021,3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	16 693,6	21 519,5

Продовження додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 441,4	1 441,4
Додатковий капітал	1410	148,3	148,3
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11 152,1	2 309,8
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	12 741,8	3 899,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 863,9	3 172,5
розрахунками з бюджетом	1620	858,5	784,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	324,4	208,7
розрахунками зі страхування	1625	21,8	19,7
розрахунками з оплати праці	1630	83,8	84,9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	123,8	13 558,2
Усього за розділом III	1695	3 951,8	17 620,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	16 693,6	21 519,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2017

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	54 255,1	41 578,4	
Інші операційні доходи	2120	1 121,3	491,5	
Інші доходи	2240	29,4	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	55 405,8	42 069,9	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(48 492,7)	(30 045,9)	
Інші операційні витрати	2180	(3 306,8)	(7 396,7)	
Інші витрати	2270	(50,3)	(-)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(51 849,8)	(37 442,6)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	3 556,0	4 627,3	
Податок на прибуток	2300	(640,9)	(705,1)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 915,1	3 922,2	

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Білокриницька Катерина Михайлівна
(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю "Гранат"

Дата(рік,місяць,число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2019	01	01
21620913		
8036600000		
240		
46.31		

Середня кількість працівників, осіб 28

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон вулиця Кравківська, буд. 18-А, м. Київ, 02094

2921146

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
1	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
2	3	4		
I. Необоротні активи				
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби	1010	1 498,2	1 132,8	
первісна вартість	1011	3 244,5	3 363,0	
знос	1012	(1 746,3)	(2 230,2)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	1 498,2	1 132,8	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9 103,6	14 894,4	
у тому числі готова продукція	1103	9 084,4	14 692,3	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	912,5	10 039,5	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	0,4	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 791,0	2 478,8	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 813,9	-843,9	
Витрати майбутніх періодів	1170	212,5	9,6	
Інші оборотні активи	1190	130,2	492,9	
Усього за розділом II	1195	19 963,7	27 071,7	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	21 461,9	28 204,5	

Продовження додатку В

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 441,4	1 441,4
Додатковий капітал	1410	148,3	148,3
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 309,8	6 586,5
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	3 899,5	8 156,2
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	2 280,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	3 116,5	1 758,7
розрахунками з бюджетом	1620	784,7	1 456,5
у тому числі з податку на прибуток	1621	208,8	459,5
розрахунками зі страхування	1625	19,7	47,5
розрахунками з оплати праці	1630	84,9	283,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	13 556,6	14 222,3
Усього за розділом III	1695	17 562,4	20 048,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	21 461,9	28 204,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
1	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	65 340,8	54 255,1	
Інші операційні доходи	2120	120,2	1 121,3	
Інші доходи	2240	55,2	29,4	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	65 516,2	55 405,8	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(47 543,9)	(48 492,7)	
Інші операційні витрати	2180	(12 634,4)	(3 306,8)	
Інші витрати	2270	(-)	(50,3)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(60 178,3)	(51 849,8)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	5 337,9	3 556,0	
Податок на прибуток	2300	(960,8)	(640,9)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	4 377,1	2 915,1	

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Блокриницька

Катерина

Михайлівна Блокриницька Катерина Михайлівна

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 2 1 6 2 0 9 1 3	ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
Державне статистичне спостереження	
Конфіденційність статистичної інформації забезпечується статтею 21 Закону України "Про державну статистику"	
Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186 ³ Кодексу України про адміністративні правопорушення	
Звіт про наявність і рух основних засобів, амортизацію за 2017 рік	
Подають: юридичні особи-підприємства - зведений звіт з урахуванням філій, представництв, інших відокремлених підрозділів - територіальному органу Держстату	Термін подання не пізніше 28 лютого після звітного року № 11 - ОЗ (річна) ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Держстату України 24.10.2013 №321 (зі змінами)
Респондент:	
Найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю "Гранат"	
Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця Краківська, буд. 18-А, Дніпровський р-н, м. Київ, 02094 (поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)	
Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса): вулиця Краківська, буд. 18-А, Дніпровський р-н, м. Київ, 02094 (поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)	

Продовження додатку Г

Розділ 1. Наявність і рух основних засобів

Найменування виду економічної діяльності	Код за КВЕД - 2010 на рівні розділу	№ рядка	Наявність на початок року (періодна/переоцінена вартість)		Надійшло у звітному році		Вибуло у звітному році		Наявність на кінець року (р.2+р.3-р.5)	Наявність за відрахуванням зносу (залишкова вартість) на початок року	на кінець року	Амортизація (знос) основних засобів за рік	Вартість основних засобів, на які повністю нараховано амортизацію (знос)
			без урахування індексації та переоцінки звітного року	з урахуванням індексації та переоцінки звітного року	усього	у т.ч. уведено в дію нових основних засобів	усього	у т.ч. ліквідовано основних засобів					
A	B		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Усього		100	3 208	3 208	83	83	47	47	3 244	1 945	1 498	447	33
<i>(сума рядків за ВЕД)</i>													
У т.ч. за ВЕД:													
Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	46		3 208	3 208	83	83	47	47	3 244	1 945	1 498	447	33
Із рядка 100:													
Житлові будівлі		170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Крім того активи, що не розподіляються за ВЕД</i>													
<i>(рядки 150, 160, 180-188 не включаються у рядок 100 "Усього")</i>													
Тварини		150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Земельні ділянки (р.2-тр.8, гр.7=тр.9)		160	-	-	-	X	-	X	-	-	-	X	X
Незавершені капітальні інвестиції		180	-	-	-	X	-	-	-	X	X	X	X
Інвестиційна нерухомість		182	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Основні засоби, що утримуються з метою продажу		184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Довгострокові біологічні активи рослинництва		186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Довгострокові біологічні активи тваринництва		188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження додатку Г

Розділ 2. Склад основних засобів

Найменування груп основних засобів	№ рядка	(у фактичних цінах, тис. грн. без десяткових знаків)	
		А	Б
Усього (сума рядків 201-216 = ряд. 100 гр. 7 + ряд. 150 гр. 7 + ряд. 160 гр. 7)	200		3 244
Земельні ділянки (ряд. 160 гр. 7)	201		-
Капітальні витрати на поліпшення земель	202		-
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	203		297
Машини та обладнання	204		136
Транспортні засоби	205		2 596
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	206		81
Тварини (ряд. 150 гр. 7)	207		-
Багаторічні насадження	208		-
Інші основні засоби	209		90
Бібліотечні фонди	210		-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	211		33
Тимчасові (нетитульні) споруди	212		-
Природні ресурси	213		-
Інвентарна тара	214		-
Предмети прокату	215		-
Інші необоротні матеріальні активи	216		11

Місце підпису керівника (власника) та/або особи, відповідальної за достовірність наданої інформації

ЕДП
Блокриницька
К.М.

Блокриницька К. М.
(ПІБ)

телефон: 2921146

факс: 2921146

електронна пошта: mgranal@ukr.net

(ПІБ)

Державне статистичне спостереження Конфіденційність статистичної інформації забезпечується статтею 21 Закону України "Про державну статистику"		2 1 6 2 0 9 1 3
Звіт про наявність і рух основних засобів, амортизацію за 2018 рік		
Термін подання не пізніше 28 лютого після звітного року		
№ 11 - ОЗ (річна) ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Держстату України 24.10.2013 №321 (зі змінами)		
Подать:		
юридичні особи-підприємства - зведений звіт з урахуванням філій, представництв, інших відокремлених підрозділів - територіальному органу Держстату		
порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186 ³ Кодексу України про адміністративні правопорушення		
Звіт про наявність і рух основних засобів, амортизацію за 2018 рік		
Термін подання не пізніше 28 лютого після звітного року		
№ 11 - ОЗ (річна) ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Держстату України 24.10.2013 №321 (зі змінами)		
Респондент:		
Найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю "Гранат"		
Місцезнаходження (юридична адреса): вулиця Краківська, буд. 18-А, м. Київ, 02094 (поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)		
Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса): вулиця Краківська, буд. 18-А, м. Київ, 02094 (поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)		

Продовження додатку Д

Найменування виду економічної діяльності		Код за КВЕД - 2010 на рівні розділу	№ рядка	Наявність на початок року (періоду) переоцінена (вартість) без урахування індексації та переоцінки звітного року		Надійшло у звітному році		Вибито у звітному році		Наявність на кінець року (гр.2+гр.3-гр.5)	Наявність за відрахуванням зносу (залишкова вартість) на початок року		Амортизація (знос) основних засобів за рік	Вартість основних засобів, не які повністю нараховано амортизацію (знос)
				1	2	усього	у т.ч. уведення нових основних засобів	усього	у т.ч. ліквідовано основних засобів		на кінець року	на кінець року		
A	Усього	Б	В	3 244	3 244	118	4	5	6	7	8	9	10	11
(сума рядків за ВЕД) у т.ч. за ВЕД:			100	3 244	3 244	118	118	-	-	3 362	-	-	-	-
46	Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами			3 244	3 244	118	118	-	-	3 362	-	-	-	-
	Із рядка 100:													
Житлові будівлі			170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Крім того активи, що не розподіляються за ВЕД														
(рядки 150, 160, 180-188 не включаються у рядок 100 "Усього")														
Тварини			150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X
Земельні ділянки (р.2-гр.9, гр.7-гр.9)			160	-	-	-	X	-	X	-	-	-	X	X
Незавершені капітальні інвестиції			180	-	-	-	X	-	-	-	X	X	X	X
Інвестиційна нерухомість			182	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Основні засоби, що утримуються з метою продажу			184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X
Довгострокові біологічні активи рослинництва			186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Довгострокові біологічні активи тваринництва			188	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження додатку Д

Розділ 2. Склад основних засобів

Найменування груп основних засобів		№ рядка		(у фактичних цінах, тис. грн. без десятих знаків) Наявність на кінець року	
А		Б		1	
Усього (сума рядків 201-216 = ряд. 100 ар. 7 + ряд. 150 ар. 7 + ряд. 160 ар. 7)		200		3 362	
Земельні ділянки (ряд. 160 ар. 7)		201		-	
Капітальні витрати на поліпшення земель		202		-	
Будівлі, споруди та передавальні пристрої		203		296	
Машини та обладнання		204		163	
Транспортні засоби		205		2 596	
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)		206		106	
Тварини (ряд. 150 ар. 7)		207		-	
Багаторічні насадження		208		-	
Інші основні засоби		209		91	
Бібліотечні фонди		210		-	
Малоцінні необоротні матеріальні активи		211		99	
Тимчасові (нетитульні) споруди		212		-	
Природні ресурси		213		-	
Інвентарна тара		214		-	
Предмети прокату		215		-	
Інші необоротні матеріальні активи		216		11	

Місце підпису керівника (власника) та або особи,
відповідальної за достовірність наданої інформації

Григорук О.І.

(ПІБ)

телефон: 2921146

електронна пошта: mgranat@ukr.net

(ПІБ)

Таблиця 3.1

Алгоритм розрахунку планових показників ТОВ «Гранат» за переліком звіту про фінансовий результат, тис. грн.

Стаття	Алгоритм розрахунку	2016 р.	2017 р.	2018 р.	План на 2019 р.
Чистий дохід від реалізації	$ЧД_{пл} = Tr \times ЧД_{2018}$, де Tr - темп росту середній; ЧД ₂₀₁₈ - чистий дохід останнього періоду	41578,4	54255,1	65340,8	84012,2
Інші операційні доходи	Проведення заходів для запобігання падінню доходів та встановлення на рівні останнього року	491,0	1121,3	120,2	120,2
Інші доходи	Залишаємо на рівні останнього року	0,0	29,4	55,2	55,2
Разом доходи	$РД = ЧД + ІОД + ІД$	42069,9	55405,8	65516,2	84187,6
Собівартість реалізованої продукції	$Сб_{пл} = ЧД_{пл} \times Р_{вит}$, де Р _{вит} – рівень витрат $Р_{вит} = \frac{\sum Сб}{\sum ЧД}$	(30045,9)	(48492,7)	(47543,9)	(65720,6)
Інші операційні витрати	Проведення заходів для запобігання зростання витрат та встановлення на рівні останнього року	(7396,7)	(3306,8)	(12634,4)	(12634,4)
Інші витрати	Так як не спостерігається чіткої тенденції, - встановлюємо на рівні останнього року	(0,0)	(50,3)	(0,0)	(0,0)
Разом витрати	$РВ = Сб + ІОВ + ІВ$	(37442,6)	(51849,8)	(60178,3)	(78355,0)

Продовження додатку Є

Стаття	Алгоритм розрахунку	2016 р.	2017 р.	2018 р.	План на 2019 р.
--------	---------------------	---------	---------	---------	-----------------

Фінансовий результат до оподатк.	$\Phi P_{\text{дооп}} = PД - PВ$	4628,3	3556,0	5337,9	5832,6
Податок на прибуток	$ППП = \Phi P_{\text{дооп}} \times C_{\text{пп}}$, де $\Phi P_{\text{дооп}}$ – плановий фінансовий результат до оподаткування; $C_{\text{пп}}$ – ставка податку на прибуток, 18%	(832,9)	(640,9)	(960,8)	(1049,9)
Чистий фінансовий результат	$\text{ЧП} = \Phi P_{\text{дооп}} - ППП$	3794,4	2915,1	4377,1	4782,8

Додаток Ж

Таблиця 3.2

**Алгоритм розрахунку планових показників за переліком активу балансу
ТОВ «Гранат», тис. грн.**

Показники	Алгоритм розрахунку	2016 р.	2017 р.	2018 р.	План на 2019 р.
I. Необоротні активи					
Основні засоби:	$OЗ_{пл} = ПВ_{пл} - Знос_{пл}$	1430,0	1721,7	1315,5	1528,3
Первісна вартість	$ПВ_{пл} = ПВ_{2018} \times Тпр_c$	2496,1	3226,2	3303,8	3838,3
Знос	$K_{зн} = \frac{Знос_{2018}}{ПВ_{2018}}$ $Знос_{пл} = K_{зн} \times ПВ_{пл}$	(1066,1)	(1504,6)	(1988,3)	(2309,9)
Усього за розділом I	Сума всіх необоротних активів	1430,0	1721,7	1315,5	1528,3
II. Оборотні активи					
Запаси	$ПО_{пл} = \frac{З}{Сб} \times Д$, де $\bar{З}$ - запаси середні; Сб – собівартість; Д – дні в періоді, 360 дн. $З_{пл} = \frac{Сб \times ПО_{пл}}{Д}$	1035,3	5083,8	11999,0	16586,4
у т. ч. готова продукція	$ПО_{пл} = \frac{ГП}{Сб} \times Д$ $ГП_{пл} = \frac{Сб \times ПО_{пл}}{Д}$	473,7	4527,0	11873,1	16412,3
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	$ПО_{пл} = \frac{ДЗ_{пр}}{ЧД} \times Д$ $ДЗ_{прпл} = \frac{ЧД \times ПО_{пл}}{Д}$	881,9	640,2	5476,8	7041,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	Плануємо на рівні 0, так як нерозрахунок з бюджетом зазвичай є негативним небажаним явищем.	13,3	12,3	0,2	0,0
в т. ч. з податку на прибуток	Плануємо на рівні 0, так як нерозрахунок з бюджетом зазвичай є негативним небажаним явищем.	12,3	12,3	0,0	0,0

Продовження додатку Ж

Показники	Алгоритм розрахунку	2016 р.	2017 р.	2018 р.	План на 2019 р.
Інша поточна дебіторська заборгованість	$ПО_{nl} = \frac{ДЗ_i}{ЧД} \times Д$ $ДЗ_{inl} = \frac{ЧД \times ПО_{nl}}{Д}$	4640,9	6154,2	4162,9	5352,5
Гроші та їх еквіваленти	Залишаємо на рівні останнього року для збереження платоспроможності	4465,3	3455,3	1485,1	1485,1
Витрати майбутніх періодів	Так як у нас немає інформації стосовно конкретних витрат в наступному періоді – залишаємо на рівні останнього року	0,0	106,3	111,1	111,1
Інші оборотні активи	Залишаємо на рівні останнього періоду	3024,4	1706,1	311,6	311,6
Усього за розділом II	Сума всіх оборотних активів	14060,9	17158,0	23546,5	30888,3
Баланс	Сума всіх активів	15480,9	18879,7	24862,0	32416,7

Таблиця 3.4

**Алгоритм розрахунку планових показників за переліком пасиву
балансу ТОВ «Гранат», тис. грн.**

Показник	Алгоритм розрахунку	2016 р.	2017 р.	2018 р.	План на 2019 р.
I. Власний капітал					
Зареєстр. (пайовий) капітал	Без змін	1441,4	1441,4	1441,4	1441,4
Додатковий капітал	Без змін	148,3	148,3	148,3	148,3
Резервний капітал	Згідно з Законом України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» - не є обов'язковим до формування [50].	0,0	0,0	0,0	0,0
Нерозподіл. прибуток	Через коефіцієнт капіталізації $K_k = \frac{НП_{кін. зв.} - НП_{поч. зв.}}{ЧП_{зв.}},$ де НП поч.зв. – нерозподілений прибуток на початок звітного періоду; НПр кінзв. – нерозподілений прибуток на кінець звітного періоду; ЧПзв. – чистий прибуток звітного періоду $НП_{пл} = НП_{почпл} + ЧП_{пл} \times K_k$	9127,1	6667,05	4438,15	11217,7
Усього за розділом I	Зареєстрований капітал + Додатковий капітал + Нерозподілений прибуток	10716,8	8256,75	6027,85	12807,4
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Усього за розділом II	Без змін	0,0	0,0	0,0	0,0

Продовження додатку 3

Показник	Алгоритм розрахунку	2016 р.	2017 р.	2018 р.	План на 2019 р.
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткостр. кредити банків	Встановлюємо на нульовому рівні	0,0	0,0	1140,0	0,0
Поточна кредиторська заборгов.: за товари, роботи, послуги	$ПО_{\text{кз}} = \frac{KЗ}{Сб} * Д, \text{ де}$ $\overline{KЗ} - \text{середнє значення кредиторської заборгованості};$ $Сб - \text{собівартість за звітний період};$ $Д - \text{кількість днів, 360}$ $KЗ_{\text{пл}} = \frac{Сб_{\text{пл}} \times ПО_{\text{кз}}}{Д}$	2410,1	3018,2	2465,6	3408,2
за розрахунками з бюджетом	На плановий період планується закрити заборгованість перед бюджетом	1500,8	659,4	1120,6	0,0
за розрахунками зі страхування	Через період обороту	23,9	20,8	33,6	46,4
за розрахунками з оплати праці	Через період обороту	67,2	83,55	184,1	254,5
Інші поточні зобов'язання	Прийняти заходи для зберігання значення даного показника на рівні останнього року	772,2	6841,0	13890,3	13890,3
Усього за розділом III	Сума всіх поточних зобов'язань	4774,1	10622,9	18834,2	17599,4
Баланс	Сума розділів I, II, III	15480,9	18879,7	24862,0	30406,8

Додаток II

Таблиця 3.7

Плановий баланс ТОВ «Гранат», тис. грн.

АКТИВ	Код рядка	План на 2019 р.
I. Необоротні активи		
Основні засоби:	1010	1528,3
Первісна вартість	1011	3838,3
Знос	1012	(2309,9)
Усього за розділом I	1095	1528,3
II. Оборотні активи		
Запаси	1100	16586,4
у т. ч. готова продукція	1101	16412,3
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	7041,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1130	0,0
в т. ч. з податку на прибуток	1135	0,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5352,5
Гроші та їх еквіваленти	1165	1485,1
Витрати майбутніх періодів	1170	111,1
Інші оборотні активи	1190	311,6
Усього за розділом II	1195	30888,3
Баланс	1300	32416,7
ПАСИВ		
I. Власний капітал		
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1441,4
Додатковий капітал	1410	148,3
Резервний капітал	1415	0,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11217,7
Усього за розділом I	1495	12807,4
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		
Усього за розділом II	1595	0,0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		
Короткострокові кредити банків	1600	2009,9
Поточна кредиторська заборгованість: за товари, роботи, послуги	1610	3408,2
За розрахунками з бюджетом	1620	0,0
За розрахунками зі страхування	1625	46,4
За розрахунками з оплати праці	1630	254,5
Інші поточні зобов'язання	1690	13890,3
Усього за розділом III	1695	19609,3
Баланс	1800	32416,7